

TĖVIŠKĖS ŽIBURIJAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (1240) 1973 LAPKRIČIO - NOVEMBER 8

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Keliai platumon

Jau nekartą esame rašę apie lietuvių polinkį užsidaryti savo kieme, mažai tekreipiant dėmesio į platesnius vandenius. Taip pat esame minėję, kad tikrai nedidelis būrelis tautiečių išsina platesnėn viešumon. Prie anksčiau minėtų pavardžių tik minties iliustracijai, žinoma, galima pridėti dar keletą ar kelio, bet tai nekeičia padėties iš esmės. Bet šalia to iškyla ir kita artima mintis, būtent, mūsų organizacijų polinkis užsidaryti savo ratelyje ir neįieškoti kelių platesnėn visuomenėn. Reikia pripažinti, kad ypač pastaraisiais metais bent kaikiurios organizacijos pradėjo ieškoti kelių platumon, nes jų vadai pamatė, kad savojo kiemo neužtenka. Jei norime lietuvių reikalui ir ypač pavergtos Lietuvos bylai padėti, reikia eiti plačiojo visuomenėn. Dažnai skundžiamės, kad lietuviai mažai žinomi tarptautiniame gyvenime, kad yra kitataučiai, nežinančiai apie Lietuvos problemas, kad jie neinformuoti ir t.t. Bet iš kur jie visa tai žinos, jeigu tokie gausūs JAV ir Kanados lietuviai nepasirūpina jų supažindinti. Tiesa, nevienas yra bandęs pasiekti didžiąją spaudą ir per ją mėginęs informuoti apie Lietuvos reikalus. Vienur tos pastangos buvo sėkmingos, kitur ne. Daugelyje atvejų jos, atrodo, nebuvo sėkmingos, tačiau yra gražių, minėtinų pavyzdžių. Ten, kur buvo sumaniami darbai, pasiekta ir didesnių ar mažesnių rezultatų. Vienur buvo daryta individualiai, kitur organizuotai, bet šis tas buvo pasiekta.

Didžioji spauda nėra vienintelis kelias į plačiąją visuomenę. Šalia jos yra mažoji vietinė spauda, kuri yra daug prieinamesnė. Tai rodo jau ir patirtis. Reikėtų ja plačiau ir dažniau naudotis, užmegzti ryšius su vietinių mažųjų laikraščių redaktorais. Tai jau daro kaikiurios lietuvių bendruomenės. Žinoma, tuos redaktorius reikia kuo nors sudominti. Tam yra įvairių būdų. Jau prieš keletą metų šį kelią išbandė Rodney lietuvių apylinkė. Jie savo klube ėmė rengti vakarienes su lietuviškom programom ir kvietė vietinių redaktorių bei kitus įtakingus vietos žmones. Tuo būdu jie susilaukė gana gražaus dėmesio. Panašiu keliu, nors žymiai didesniu mastu, šiemet pasuko Hamiltono apylinkė. Ji surengė vakariene daugiafunkčiame centre, sukvietė kitas tautines grupes, įtakingesnius vietos veikėjus ir spaudos atstovus. Rengėjai sudomino gausią publiką ne lietuvių augstąja kultūra, bet jų valgiais, papročiais, apranga. Šis renginys susilaukė spaudoje tokio dėmesio, kokio niekad nesulaukė nė tūkstantinės Lietuvių Dienos. Tai iškalbingas ženklas, rodąs, kuo ir kaip galima sudominti kitataučius. Padarius pražį, jau galima kalbėti ir apie gilesnius dalykus. Šią mintį patvirtina ir Thunder Bay apylinkė, kur negausūs lietuviai šituo keliu pasiekia plačiąją visuomenę. Jie buvo priimti net tautybų parkan, kur kitos didesnės grupės turi savo skyrius.

Tuo pačiu požiūriu minėtina Londono, Ont., apylinkė, kuri sugebėjo ne tiktaip puikiai paruošti KLB krašto tarybos suvažiavimą, bet ir pasiekti vietinę spaudą, radiją ir net televiziją. Krašto valdybos pirmininkui buvo sudaryta proga pakalbėti televizijoje apie Kanados lietuvius. Apylinkės pirmininkas turėjo platų pasikalbėjimą su vietiniu periodiniu leidiniu. Reiškia, jei sumaniai dirbama, randami keliai ir kitataučiai spaudon ir aplamai didesnėn viešumon. Stai dar viena iliustracija. Otavos lietuvių apylinkė nedidelė, bet sugebėjo pralaužti kelius plačiojo visuomenėn. Ji rado kelią įgausti savo šeštadieninę mokyklą viešojo sistemon ir gauti jai lėšų. Ji surengė originalų koncertą (drauge su estais ir latviais) anglikonų šventovėje, kur dalyvavo ir nemažai skaičius kitataučių sibirinių trėminių minėjimo proga. Ypač minėtina baltiečių iniciatyva surengti bendrą vakarą parlamento rūmuose Otavoje ir laimėti šimtinės parlamento narių dėmesį. Tai tik keli ryškūs faktai — jų galbūt yra žymiai daugiau. Būdinga yra tai, kad jie pradėjo gausėti pastaraisiais metais, atėjus į apylinkių valdybas jaunosios kartos žmonėn. Antra, tie pasigėrėtinai faktai įvyko mažesnės kolonijose. Didžiosios kolonijos taip pat dirba ta linkme, bet joms praveržti į plačiąją viešumą sekasi sunkiau, nes didmiesčio sąlygos daug kietesnės. Sudominti plačiąją visuomenę čia reikia didelių dalykų, kaip pvz. pasaulinis estų arba ukrainiečių kongresas. Bet ir tai visuomenės dėmesys lieka ribotas. Kaip ten bebūtų, reikia veržtis tame fronte, kur įmanoma laimėti. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

LAIMEJO IR VIENI, IR KITI

Kvebeko provincinio parlamento rinkimuose triuškinančios pergalės susilaukė premjero R. Bourassos liberalai su 102 išrinktais atstovais. Naujajai 110 vietų parlamentą dabar sudarys: 102 liberalai, 6 Kvebeko partijos atstovai, 2 kředitistai. Prieš rinkimus liberalai parlamente turėjo 68 atstovus, tautinės vienybės partija — 15, kředitistai — 11 ir Kvebeko partija — 7. Rinkimuose kritę Kvebeko partijos vadai R. Levesque, kředitistų vadas Y. Dupuis ir tautinės vienybės partijos vadas G. Loubier. Premjero R. Bourassos laimėjimas laikomas didžiausiu visoje Kvebeko istorijoje, tačiau jis verčia susimąstyti nevieną kanadiečių. Rinkimų rezultatai rodo, kad kvebekiečiai atmetė R. Levesque ir Kvebeko partijos propaguoat Kvebeko pasitraukimą iš Kanados federacijos, bet naują problemą gali sudaryti perdidelis liberalų laimėjimas, kurio dėka iš parlamento buvo visiškai išstumta pagrindinė opoziciją sudariusi tautinės vienybės partija. Ją dabar pakeitė ketvirtosios vietos buvusi separatistinė Kvebeko partija. Nors naujajame parlamente ji turi vienu atstovu mažiau, bet už ją balsavo apie 30% rinkėjų, kai tuo tarpu 1970 m. parlamento rinkimuose Kvebeko partija buvo gavusi tik 23%

Ontario provincijos liberalų vadu vėl buvo perrinktas Robertas Niksonas, partijai vadovauja nuo 1967 m. Tačiau pergalė pasiekėti jam reikėjo net trijų balsavimų, kurių paskutiniajame jis 992:675 balsų santykiu įveikė tvirtiausią savo varžovą N. Cafiką, Ontario parlamento nari. Vado rinkimai gerokai sukskalde Ontario liberalus, nors šiems šiuo metu kaip tik svarbu turėti visišką vienybę, kai vis labiau pradeda kristi konservatorių vado ir premjero W. Davis populiarumas.

Ontario darbo ministerio F. Guindono pranešimu, minima-

Kanados baltiečių delegacija pas ministerį pirmininką š. m. spalio 23 d. Otavoje. Iš kairės: estų tarybos politinės komisijos pirm. G. Kahar, daugiafunkčių reikalų min. dr. St. Haidasz, estų tarybos pirm. J. Lupp, latvių federacijos politinės komisijos pirm. V. Liepinš, užsienio reikalų min. M. Sharp, latvių federacijos ir šiemetis baltiečių federacijos pirm. T. Kronberg, min. pirm. P. E. Trudeau, KLB krašto valdybos ir baltiečių federacijos vicepirm. J. R. Simanavičius, KLB krašto valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas

Kova už lietuviškas pamaldas

Seinuose lietuviai reikalauja

Dabartinėje Lenkijoje yra gana daug lietuvių. Vieni jų yra pakeitę savo pavardes, t.y. jas sulenkine, kiti išlaikę grynai lietuviškas. Suvalkų trikampyje tūkstančiai lietuvių gyvena tradiciniuose kaimuose, tačiau nevisur jie gali turėti lietuviškas pamaldas. Ypač skriaudžiami yra Seinu apylinkės lietuviai. Po ilgo laukimo ir daugelio prašymų Lomžos vyskupas pagaliau leido lietuviškas pamaldas, bet ne Seinu parapijos šventovėje, o buvusiam protestantų dievnamyje. Dauguma lietuvių tokiu vyskupo sprendimu nėra patenkinti ir reikalauja pamaldų savoje šventovėje, kurios reikalams yra nemažai paaukoję. Konfliktas dar nėra pasibaigęs. Stai kas rašoma pranešime iš Suvalkų trikampio.

Sprendimo sulaukus

1973 m. rugpjūčio pabaigoje buvo paskelbta Seinu parapijos šventovėje, kad Lomžos vyskupas leido grąžinti lietuviškas pamaldas nuo 1973 m. rugšėjo 2 d., bet jos bus laikomos vokiečių bažnyčioje. Pamaldos ten bus laikomos 12.30 v. p.p. Jungtinių, krikšto ir laidojimo apeigų bus atliekamos parapijos šventovėje. Vyskupo sprendime taipgi buvo nurodyta, kad lietuviškom pamaldom vadovaus kun. Macikas, lenkas, mokąs lietuvių kalbą. Ši kuniga Seinu lietuvių labai gerbia, laiko jį dideliu autoritetu, nes jis neužsimia antilietuvišku šovinizmu. Seinuose jis išmoko lietuviškai ir vykdė a.a. kun. Stasevičiaus testamentą, kuris prieš mirtį prašė neapleisti lietuvių, neatsiimti jų nuo Seinu parapijos, leisti jiems melstis gimtąja kalba.

Lietuvių reakcija

Išgirdę tokį Lomžos vyskupo sprendimą, Seinu lietuvių pasipiktino. Nevienas jų sakė: "Na, dabar mus visai išvarė iš Seinu parapijos bažnyčios. Dėjom pinigų bažnyčios remontui, o dabar, kai ji jau atremontuota, tai klebonas kun. Stasys Ragauskas išvaro mus iš parapijos bažnyčios ir vokišką kirkę ir atima tieje melstis savo parapijos bažnyčioje."

Seinu parapijos lietuviai nutarė tuo Lomžos vyskupo nutarimu nesinaudoti ir neatsisakyti nuo savo pirmųjų reikalavimų: lietuviškos pamaldos turi

bus valandinis \$1.80 atlyginimas provincijoje nuo 1974 m. sausio 1 d. padidindamas iki \$2. Statybų darbininkai, lig šiol gavę \$2.05 už darbo valandą, tada gaus \$2.25. Nepilną darbą turintiems studentams mokamas minimalus \$1.45 valandinis atlyginimas p a d i d i n a m a s i k i \$1.65. Opozicinės liberalų ir NDP socialistų partijos minimalus valandinio atlyginimo padidinimą laiko permažu. Seima su dviem vaikaiis dabar gauna metinę \$4.365 pašalpą, o jeigu tė-

(Nukelta į 8-tą psl.)

pamaldų savoje šventovėje —

rašoma iš Suvalkų trikampio

būti laikomos Seinu parapijos bažnyčioje 12 v., t.y. po visų lenkiškų pamaldų. Dabartiniu metu lenkiškos pamaldos — Suma baigiasi 12.30 v.p.p.

Pamaldos be kunigo

1973 m. rugšėjo 2 d. 12.30 v. p.p., Seinu parapijos lietuviai susirinko į vietinę parapijos bažnyčią. Pasigirdo giesmė "Marija, Marija". Nuskambėjo garsas per Seinus apie lietuvių grįžimą į Seinu par. bažnyčią. Pirmąjį sekmadienį susirinko 300 lietuvių, o sekanči 400 — jaunų ir senų. Daugelis senesnio amžiaus lietuvių verkė iš džiaugsmo. Tai buvo istorinė diena — Seinu parapijos bažnyčia vėl išgirdo lietuviškas giesmes po 27 metų.

I vokiečių bažnyčią susirinko vos keletas Seinu miesto senų lietuvių. Jiems Mišias laikė kun. Macikas. Daugelis lietuvių bijojo eiti į Seinu par. bažnyčią, kad lenkai neišprovokuotų muštynių. Bet viskas praėjo ramiai. Jau penktą sekmadienį iš eilės (pranešimas rašytas X. 4) vieni lietuviai be kunigo renkasi į Seinu parapijos bažnyčią, pagieda lietuviškas giesmes ir išsikirsto.

Teko sužinoti, kad Seinu klebonas kun. St. Ragauskas kreipėsi į Seinu miesto policijos viršininką, prašydamas iškraustyti lietuvius iš parapijos bažnyčios, nes šie prievartai jon įsibrovę. Sakoma, policijos viršininkas paklausęs, ką lietuviai daro bažnyčioje. Kai išgirdęs atsakymą, kad jie gieda lietuviškai, atsakė, esą policija negalinti dėl to įsikisti.

Nemaloni provokacija

Po kelių dienų pasirodė nemaloni lenkų šovininis provokacija: naktį ant lietuvių namų ir valdinį įstaigų sienų buvo išra-

"T. ŽIBURIŲ" SKAITYTOJAMS

Inflacinis kainų kilimas palietė ir spaudą, ypač laikraštinių popierių. "Tėviškes Žiburių" leidėjai, apsvarstę susidariusią padėtį, nutarė pakelti skelbimų, užuojautų bei padėkų kainas ir "T2" prenumeratą. Nuo 1974 m. sausio 1 d. šio savaitraščio metinė prenumerata bus \$8.50, o rėmėjo — \$15.00. Maloniai prašome ir tai atkreipti dėmesį ir už 1974 metus siųsti ne \$7.00, kaip lig šiol buvo, bet jau \$8.50 arba \$15.00 (rėmėjai). Norime pastebėti, kad ir padidintas prenumeratos mokestis toli gražu nepadengia savaitraščio spausdinimo išlaidų — tenka įieškoti kitų, pagalbinių šaltinių. Vienas jų yra skaitytojų duosnumas, besireiškiantis aukomis ir rėmėjų prenumeratomis. Už paramą esame nuosirdžiai dėkingi ir tikimės jos, kaip ir ligi šiol, iš lietuviško spausdinto žodžio mylėtojų. Bendromis pastangomis galėsime įveikti visus sunkumus.

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. R. NIKSONAS VASINGTONE TUREJO PASITARIMUS SU Egipto užsienio reikalų ministru Ismailu Fahmi ir Izraelio premjere Golda Meir. Didžiausią problemą sudaro karo paliaubų linija prie Suezio kanalo pietinėje jo dalyje, kur Izraelio kariuomenės daliniai yra persikėlę per kanalą į Egipto teritoriją ir atkirtę egiptiečių III armiją rytinėje Suezio pakrantėje. Tas atkirtimas buvo pasiektas po spalio 22 d. paskelbtų karo paliaubų sulaužymo. Egipto prez. A. Sadatas reikalauja Izraelio kariuomenės dalinių pasitraukimo į spalio 22 d. paliaubų pozicijas ir delsia apsiėmimą karo beaisviais, kol nebus įgyvendintas šis reikalavimas. Atkirstą egiptiečių armiją maistu ir vandeniu aprūpina Jungtinių Tautų pasiūti karo paliaubų priežiūros daliniai Izraelio užimtu plentu. Prez. R. Niksonas Egipto užsienio reikalų ministru I. Fahmiui pasiūlė Jungtinių Tautų kontroliuojamą koridorių tarp Kairo ir atkirtos III armijos. Izraelio premjerė G. Meir, susitikusi su prez. R. Niksonu, atmetė pasitraukimą į spalio 22 d. pozicijas. Ji siūlo egiptiečių kariuomenės atitraukimą į vakarinę Suezio pakrantę, Izraelio — į rytinę. Tai, žinoma, reikštų grįžimą į 1967 m. karo nustačius sienas, kai tuo tarpu Egipto prez. A. Sadatas savo prestižui išlaikyti nori bent šiekio tokio laimėjimo dabartiniame kare. Praėjusią savaitę jis turėjo slaptus pasitarimus su Sirijos prez. H. Assadu, Saudi Arabijos karalium Faisalu ir Alžerijos prezidentu H. Boumedienne. Šiuo metu arabų kraštai siekia pilno Izraelio pasitraukimo iš Sinajaus, vakarinės Jordano pakrantės ir Golano augštumų į prieškarines 1967 m. sienas. Egiptas, atrodo, sutiktų su demilitarizuota ir Jungtinių Tautų priežiurima zona Sinajaus pusiasalyje prie tikrosios Egipto sienos.

MASKVA IR VASINGTONAS

Prez. R. Niksono ir kompartijos vado L. Brežnevo sutartas planas arabų-žydų taikai užtikrinti tebėra nepasiekiamas. Jo oficialiai nepatvirtintus tris pagrindinius punktus pranešė liibaniečių laikraštis "An Nahar", informacijos šaltiniu nurodydamas Egipto prez. A. Sadatą. Pasak laikraščio, Maskva ir Vašingtonas nori Izraelio pasitraukimo iš Sinajaus, vakarinės Jordano pakrantės ir Golano augštumų, palestiniečių valstybės įsteigimo, arabų-žydų derybų Jungtinių tautų globoje. Palestiniečių valstybei yra numatyta vakarinę Jordanijos pakrantę, rytinę Jeruzalę ir Gazos juosta. Golano augštumams ir įplaukima į Akabos įlanką kontroliuojant Sarm el Seik vietovei Sinajaus pusiasalio išskylyje būtų įvesta tarptautinė kontrolė. Demilitarizuotas zonas Sinajuje, prie Golano augštumų, Jordano vakarinėje pakrantėje turėtų sutarti tiesioginėmis derybomis Izraelis, Sirija, Jordanija ir Egiptas. Ar šis arabų laikraščio pranešimas yra tikslus, tuo tarpu nėra aišku. Maskva su Vašingtonu jo nepatvirtino ir nepaneigė.

POLITINĖS TRINTIS

Izraelio krašto apsaugos ministeris gen. M. Dayanas susilaukia vis atšiaresnės kritikos dėl nepakankamo pasiruošimo karui, staigiu pradiniu Egipto ir Sirijos kariuomenės laimėjimu. Jo atsistatydinimo pareikalavęs teisingumo ministras J. Shapiro pats atsistatydino, kai premjerė G. Meir pareiškė pilną pasitikėjimą gen. M. Dayanu. Nemėdžiami gen. M. Dayano pavardės, pradinių pralaimėjimų viešo tyrimo pradėjo reikalauti du Izraelio ankstesnių karų didvyriais laikomi generolai — prekybos ministras H. Bar-Levas ir buvęs aviacijos viršininkas F. Weizmanas. Savo reikalavimą jiedu paskelbė pasikalbėjimuose su įtakingo laikraščio "Maariv" atstovais. Atrodo, jų kritika yra skirta ne tik krašto apsaugos ministru M. Dayanui, bet ir kariuomenės štabo viršininkui gen. Itn. D. Elazarui. Tyrimo vadovu gen. mjr. E. Weizmanas pasiūlė archeologą prof. H. Yadiną, buvusį kariuomenės štabo viršininką. Pastarasis beigi pareiškė, kad toks tyrimas turėtų būti atidėtas, ir priminė, kad romėnai jau prieš 2000 metų užgniaužė žydų sukilimą dėl jų tarpusavio kovų.

EUROPA NEPATENKINTA

Prancūzijos prez. G. Pompidou pasiūlė devynių Bendrosios Rinkos kraštų vyriausybės vadų susitikimą aptarti taikos proble-

moms Artimuosiuose Rytuose. Jam nepatinka, kad JAV ir Sovietų Sąjunga iš taikos sprendimo visiškai išjungė V. Europos valstybes, nors joms rūpi užtikrinti naftos tiekimą iš arabų kraštų. Pastarieji jau yra sustabę naftos pardavimą Olandijai. Prez. R. Niksonas neslepia savo nusivylimo Atlanto Sąjungos nariais. Jie nenorėjo nieko bendro turėti su JAV pradėtu ginklų tiekimu Izraeliui. Kancleris W. Brandtas netgi pareikalavo, kad ginklai Izraelin nebūtų siunčiami iš V. Vokietijos. Ginklų tiekime talkino tik Portugalija, transporto lėktuvams leidusi pasinaudoti amerikiečių baze Azorų salose. Kalbama, kad už šią paslaugą JAV vyriausybės pažadėjo remti Portugaliją Jungtinės Tautos, kai ten vėl bus iškeltas jos Mozambiko, Angolos ir Gvinėjos kolonijų klausimas.

NAUJA KRIZĖ

Prez. R. Niksonas buvo prtildęs savo kritikus pažadėti devynių magnetofono juostelių parūpinimu teisėjui J. Siricai ir senatoriaus S. Ervino komitetui. Dabar naują audrą sukėlė pranešimas iš Baltųjų Rūmų, kad dviejų pažadėtų juostelių nėra, nes juostelės nebuvo įrašytas prez. R. Niksono telefoninis pokalbis 1972 m. birželio 20 d. su anuometiniu generaliniu prokuroru J. Mitchell ir pasitarimus su teisiniu patarėju J. Dean š. m. balandžio 15 d. Šie du pokalbiai yra esminiai Watergate incidento tyrime, nes jie būtų išryškinę, ar prez. R. Niksonui buvo žinomos jo padėjėjų pastangos nuslėpti Watergate aferą. Pranešime iš Baltųjų Rūmų teigiama, kad pasikalbėjimo metu telefonas nebuvo įjungtas į magnetofono liniją, o pasitarimo metu magnetofonas buvo sugedęs. Dabar daug kam atrodo, kad prez. R. Niksonas mėgina nuslėpti jam nepalankias juosteles. Tačiau tokiu atveju sunku suprasti, kodėl jis iš anksto nepaskelbė, kad tokių juostelių nebuvo ir nėra.

TAIKOS KONGRESAS

Sovietų Sąjungos Maskvą suorganizuoto taikos kongreso socialinės pažangos ir žmogaus teisių sekcijai netikėtos kritikos susilaukė Maskva ir Praha. Amerikiečių "Taikos ir teisingumo koalicijai" atstovavęs katalikų kun. P. Meyr pareikalavo žodžio laisvės ne tik A. Solženicinu, dr. A. Sacharovui, bet ir kiekvienam sovietų piliečiui. Amerikiečių pasirašytas atsisaukimas skelbia: "...mes vieninąs akcija nutildyti ne tik intelektualus, bet ir kiekvieną sovietų pilietį, norintį pasinaudoti savo teisėmis." Atsisaukimo autoriai taipgi pareikalavo laisvės politiniams kaliniams Čekoslovakijoje. Kitą Sovietų Sąjungą kritikuojantį atsisaukimą sekcijos posėdžiuose paskelbė Britanijoje veikiantis "Tarptautinis pasipriešinimo karui sąjūdis". Jo atstovai pareikalavo varžtų atšaukimo emigracijai iš Sovietų Sąjungos.

PASALINO PALAIKUS

Čekoslovakijos kompartija iš Prahos kapinių pašalino 1969 m. sausio 16 d. susidėginusio studento Jano Palacho palaikus. Jo kapą kasdien aplankydavo ir gėlėmis papuošdavo šimtai čekoslovakų, pagerbdami už savo krašto laisvę pasiaukojusio jaunuolio atminimą. Praėjusią savaitę jo kapo vietoje jie rado palaidotą neseniai mirusią moterį. Atrodo, naujoji J. Palacho kapavietė nebus atskleista. Minios nuotaikas išreiškė vienas lankytojas: "Jie išvežė jo palaikus, bet simboliškai jis tebėra šitoje vietoje..."

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjų prenumerata \$15
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

ONTARIO**Government Information****Vartotojų ir prekybos ministerijos pranešimas****PAKEISTI SVAIGINAMŲJŲ GERIMŲ LEIDIMŲ IR JŲ KONTROLĖS ĮSTATYMAI**

Ontario provincijos vyriausybė 1972 m. lapkričio 24 d. pranešė parlamentui, kad ryžosi iš pagrindų peržiūrėti Ontario svaigalų įstatymus. Šis procesas dar nėra pasibaigęs. Vis dėlto vyriausybė pateikė, o parlamentas patvirtino laikinuosius svaigalų leidimų ir pardavimo įstatymo pakeitimus. Jie liečia tas problemas, su kuriomis iki šiol buvo susidurta.

Tie pakeitimai padaryti ne tam, kad būtų padidintas svaigalų vartojimas. Jų tikslas — panaikinti laikinuosius nuteisėtojų pardavimo įstatymus. Anksčiau paprastas pilietis, nepriklausęs privačiam klubui, dažnai negalėdavo pasinaudoti lengvatomis, kurias turėjo privačių klubų nariai. Dėlto vienas įstatymo pakeitimas, panaikindamas šią nelygybę, leidžia

duoti leidimus viešoms pramogų vietoms — golfo, kurlingo ir slidžių klubams visose provincijos srityse, neišskiriant privačių klubų, jau turinčių svaigalų leidimus.

Kiti svaigalų leidimų įstatymo pakeitimai įgalina duoti leidimus universitetų kantinėms, sveikstančių namams, policijos svetainėms, senelių prieglaudoms ir panašioms institucijoms Ontario provincijoje.

Svaigalų kontrolės įstatymo pakeitimais įgalina svaigalų kontrolės tarybą išduoti savanoriškus asmenis tapatybės liudijimus jaunuoliams ryšium su leidimu gerti nuo aštuoniolikos metų amžiaus.

Vyriausybei pateikti pakeidavimai įrodė, kad asmenys, sulaukę 18 metų amžiaus, tapo tikra problema gerimų parduotuvių pareigūnams. Pardavėjai gali netekti pragyvenimo, jei neatkirsia jaunų pirkėjų, neturinčių teisės vartoti svaiginamuosius gerimus. Dėlto pardavėjai kartais atsakydavo aptarnauti tuos, kurie tam turi teisę pagal esamą įstatymą, nes nebūdavo įrodymų arba jie būdavo laikomi suklustotais.

Atsižvelgiant į pakeidavimus abiejų pusių, susiduriančių su neaiškumais, buvo įvesta asmenis tapatybės liudijimų sistema, prieinama daugelyje Ontario svaiginamųjų gerimų parduotuvių.

Kadangi svaiginamųjų gerimų įstatymo peržiūrėjimas dar nėra baigtas, vyriausybė tikisi netrukus galėsianti pateikti ir kitus įstatymo pakeitimus.

The Hon. William G. Davis
Premier of Ontario

Mylimam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus, bendradarbiui
ANTANUI BUMBULIUI ir
jo šeimai gilią užuojautą reiškia —

"TRANE" BENDROVĖS LIETUVIAI**A+A****MARCELEI KORSAKIENEI**

mirus, dukrą VALERIJĄ ir sūnų VYTAUTĄ bei jų
šeimas skaudžiose atsiskyrimo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Danutė ir Antanas Žemaičiai,
Hamilton, Ontario

A+A**Natalijai Patašienei**

Lietuvoje mirus, sūnams — kunigui dr. JONUI
PATAŠIUI, jo broliui ANTANUI PATAŠIUI su šeima
skausmo valandoje reiškiamą nuoširdžią užuojautą —

L. L. Rudaičiai E. K. Činčikai
Br. Mackevičius

A+A**kunigui PETRUI TOTORAČIUI**

JAV mirus, jo brolių ALFONSA TOTORAČIŲ su
šeima, seserį MARCELĘ LIEGIENĘ ir visas gimines
skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiu —

Br. Mackevičius

Izraelio nepriklausomo gyventojų 25 metų laikotarpį pasauliui sukūrė net keturi arabų žydų karai — 1948, 1956, 1967 ir 1973 metais, pareikalavę nemažų aukų ir sukėlę itampą tarp didžiųjų pasaulio valstybių. Pirmąjį ir paskutinįjį karus pradėjo arabų kraštai, abu viduriniuosius — Izraelis. 1956 m. kare Izraelis pasiklovo sukurta britų ir prancūzų talka dėl Egipto įvykdyto Suezio kanalo nusavinimo. Šis karas padarė daugiausia žalos laisvajam pasauliui, nes tuo metu kaip tik bandė išsilaikyti iš sovietinės vergijos Vengrija. Ji nesulaukė JAV, Prancūzijos ir Britanijos paramos. Tie kraštai dėmesį skyrė Suezio kanalo paprastam būniui ir Izraelio ekspansijai. Vengrijai laisvės siekius savo tankais sutruškino anuometinis kompartijos vadas N. Chruščiovas, lengvai numodamas ranka ir protestuotas ir su šypsena lūpse primindamas pasauliui, kad lygiai tokius pačius metodus prieš Egiptą naudoja Britanija su Prancūzija.

Pranašingi žodžiai

Paliaubas ir Viduriniuosius Rytus gražino Jungtinių Tautų rezoliucijos ir jų vardu pasiūsti priežiūros daliniai, kurių iniciatoriumu buvo Kanados užsienio reikalų ministras L. B. Pearsonas, už šią savo iniciatyvą gavęs Nobelio taikos premiją. Kad jo žvilgsnis buvo gerokai platesnis ir nesiribojęs vien tik kariuomenės dalinių pasiuntimu, liudija kaip tik dabartinio karo metu išėjęs antrasis atsiminimų tomas "Mike", pradėtas rašyti paties L. B. Pearsono ir po jo mirties užbaigtas kitų asmenų, pasinaudojusių paliktais dienoraščiais bei sukaupta medžiaga. Jame randame L. B. Pearsono 1956 m. Jungtinėms Tautoms pateiktus klausimus: "Kokia nauda iš priimtose rezoliucijos, užtikrinančios karo paliaubas ir galbūt pasitraukimą? Kur mes pasitraukiame — į tas pačias neišspręstas problemas?" Jungtinėms Tautoms jis priminė, kad Viduriniai Rytai neturės nuolatinės pastovios taikos, kol nebus išspręsti arabų ir žydų skiria klausimai ir pasiek-

Arabo ir žydo balsas spaudoje

tas politinis susitarimas. Deja, tokio sprendimo Jungtinės Tautos neišdrijo ir negalėjo padaryti, kai jų saugumo tarybai grėsė JAV ir Sovietų Sąjungos veto ir kai su tokiu sprendimu nebūtų skaitęsis nei Izraelis, nei pagaliau arabų kraštai.

Jeigu L. B. Pearsonas šiandien būtų gyvas, jis tikriausiai pastebėtų paskutinįjį arabų-žydų karą pasikeitusias nuotaikas Jungtinėse Tautose, kurias sukėlė JAV ir Sovietų Sąjungos sambūvis. Pirmą kartą nuo 1947 m. Jungtinių Tautų saugumo tarybos posėdžiuiose buvo priimta sovietų ir amerikiečių remiama karo paliaubų rezoliucija, privaloma ir Izraeliui, ir Egiptui su Sirija. Tačiau, kaip ir 1956 m., vėl kyla klausimas, ar ja ir bus pasitenkinta, ar galbūt šį kartą bus padarytas žingsnis nuolatinio sprendimo kryptimi?

Užgesusi vaivorykštė

Naujų kelių į nuolatinį sprendimą bando įieškoti Toronto rabinas Reuben Slonim, žurnalistas, buvęs dabar jau užsidiariusio "The Toronto Telegram" dienraščio nuolatinis bendradarbis, korespondentas trijuose arabų-žydų karuose. Spalio 12 d. jis paskelbė "The Toronto Star" dienraštyje straipsnį "Izraelio karinė galia nėra kelias į Viduriniųjų Rytų taiką". Jau pirmu sakiniu R. Slonim pastebi, kad paskutiniai karo veiksmai užgesino sionistų vaivorykštę — jų tvirtą įsitikinimą, jog pirmiausia galima įieškoti tvirtą žydų valstybę ir tik po to siekti sambūvio su arabais: "Ties, kurie pasitiekė Izraelio karine jėga arabų-žydų problemų sprendime, dabar turi būti aišku, kad toji jėga tapo nulausta nendre." R. Slonim pripažįsta Izraelio kariuomenės ir aviacijos nuopelnus šios valstybės 25 metų laikotarpį, tačiau nesutinka, kad jėgos principu būtų įmanoma užtikrinti Izraelio saugumą.

Pasak R. Slonimo, ligšiolinė taktika Izraelį yra pasmerkusi nuolatiniams karams kas 6-10

metų. Saugumas verčia didinti karių skaičių, nors jau ir dabar pasigirsta balsų, kad Izraelio kariuomenė yra "naujas dievas", ir kad ji pareikalauja perdidelių jaunimo aukų tokioje mažoje valstybėje. Karuose neišvengiama žiaurumo, o jis nėra tik skraistė, kurią galima visidėti ant pečių ir vėl nusiimti. Žiaurumas pažeidžia žmogaus sielą ir iškreipia jos tikslus.

Bendra kaltė

Pradžioje žydai turėjo griebtis karo priemonių ir buvo tvirtai įsitikinę, kad jie teisūs ir kad klaidingai tėra jų priešinai. Karų liepsnose žydai vis labiau emė linksniuoti savąsias dorybes, smerkti savo priešių blogybes. R. Slonim sutinka, kad arabų teroristai ir ekstremistai yra civilizoto pasaulio pabaisa, bet jis taigi pastebi: "Realūs faktai rodo, jog dabartinis smurtas Viduriniuose Rytuose išgelėjo ir žydų, ir arabų dėka. Tai, ko mes nepadarėme, ir tai, ką padarėme, atnešė krūvas laonų. Teliko vienas kelias — žydai turi prisiminti bendrą kaltę ir kartu su arabais siekti klaidų ištaisymo."

R. Slonim primena žydų tautai būdingą liberalizmą, siūlo iniciatyvą didžiadviasiško srities, atmesdamas sentimentalumą ir pralaimėjimą atnešančias nuolaidas priešinai. Jo nuomone, šiuo momentu svarbiausia yra vadovautis gera valia, kuri gali įieškoti nedėkingumą, užtikrinti gerovę visai Viduriniųjų Rytų sričiai. Jeigu žydai sugeba suleisti milijonus dolerių Izraelio iždai, jie taipgi gali paremti ir į tolimą ateitį nukreiptą kompromisinę politiką, atsisakančią raketų ir "Phantom" naikintuvų. Nors taika priklauso nuo arabų, ji negali būti įgyvendinta ir be žydų didžiadviasiško prisidėjimo.

Arabo ir žydo duetas

Tas pats "The Toronto Star" dienraštis spalio 23 d. laidojo paskelbtą bendrą rabino R. Slonimo ir libaniečių kilmės arabo gydytojo Ahamado K. d. r. straipsnį "Arabas ir žydas vie-

ningai taria: jėga nėra tinkamas atsakas". Pradžioje jiedu pabrėžia, kad kalba bendru balsu tik kaip privatus asmenys, kanadiečiai, nuliūdinti didėjančio smurto, ir kad yra atėjus laikas nuosaikumui, nes jiems jau užtenka arabų ir žydų ekstremizmo: "Dabar arabas ir žydas prabyla vienu balsu. Nors tas balsas gali būti tik šauksmas tyruose, jis yra vienintelė priemonė atsverti tai beprotybei, kuri yra apėmusi mūsų tautas." Pasak straipsnio autorių, arabai nenkenčia žydų, žydai nenkenčia arabų — neapykanta gimdo neapykantą. Viduriniuosius Rytus tegali išgelbėti už neapykantą bei kerštą stipresnė mohamediškoji-žydiškoji-krikščioniškoji galiaustingumo samprata. Šios trys religijos niekada neleidžia atsisakyti moralės principų ir galiaustingumo, kurį karo šalininkai siūlo atidėti pokariniam laikotarpiui.

Žydai teigia, kad jie kovoja už savo išlikimą ir kad judaizmas leidžia savaime panaudoti jėgą. Tačiau arabai taip pat skelbia kovoja prieš agresiją, prieš naująją Otomano imperiją. Ir arabams šimtmečių eigoje teko patirti svetimųjų atnešiamą pavėnimimą, skausmą, naikinimus. Abi grupės — ir žydai, ir arabai galėtų sudaryti kankinių sąjungą, nes jos abi reikalingos galiaustingumo. Dėl šios priežasties rabinas R. Slonim ir arabas A. K. d. r. tvirtai tiki, kad jų tautos gali gyventi kartu nuolatinėje taikoje.

Abraomo ainiai

Arabai ir žydai yra ainiai Abraomui, pažadėjusio žemę savo sūnams Izaokui ir Ismaeliui. Todėl dabar reikia pripažinti arabų ir žydų lygias teises į tą žemę, palestiniečių egzistavimą valstybiniu mastu ir Izraelio saugumą. Rabinas ir arabas siūlo: "Pripažinkime bendrą skolą arabų pabėgėliams, rehabilituokime juos, įkurdinkime ir vėl padarykime produktyviais piliečiais. Pripažinkime abiejų pusių išveivų agoniją, suteikime kompensaciją žydams už prarastą turta arabų kraštuose, atsiliepinkime arabams už jų žemę bei

nuosavybę Izraelyje. Išsivadėkime papartinio nacionalizmo vardan Izraelio ir arabų federaciją. Tikėkime, melkskime ir siekime šio galutinio tikslo, ypač mes, Kanados žydai ir arabai, kurie laisvoje sistemoje sugebėjome praukti istoriją užterštą nesutarimais. Mes kreipiame į nuosaikių pažūrų Kanados žydus ir arabus, prašydami remti šiuos siekius ir kartu su mumis daryti spaudimą abiejų pusių vadams, kad jie pasuktų nuosaikumo kryptimi..."

Kaip ir buvo galima tikėtis, šis arabo gydytojo ir žydo rabino netikėtas straipsnis, kurį jiedu buvo pavadinę tyruose šaukiančiu balsu, susilaukė tik neigiamos Toronto žydų atsiliepimo dienraščio laiško skyrųje. Iki galiausiai pergalės prieš neapykantą Viduriniuosiuose Rytuose tebėra labai ilgas kelias.

V. Kst.

JAUNIMO RAŠINIŲ KONKURSAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisija skelbia Kanados jaunimui straipsnių ir lietuviškus laikraščius bei žurnalus rašymo konkursą, skirdama tris premijas: \$75, \$50 ir \$25. Konkurse gali dalyvauti jaunimas 16-24 m. amžiaus. Straipsniai turi būti trumpesni kaip 200 žodžių. Premijas laimės daugiausia straipsnių parašiusieji. Į konkursą įeina straipsniai, atspausdinti lietuviškoje spaudoje nuo 1973 m. lapkričio 30 iki 1974 m. gruodžio 31 d. Konkurso komisijai reikia atsiųsti parašytų straipsnių iškarpas, nurodant laikraščio pavadinimą, datą ir nr. arba patį laikraštį iki 1975 m. sausio 30 d. Šiuo adresu: KLB švietimo komisija, 1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8. Iškarpos ir laikraščiai, autoriams pageldant, bus grąžinti.

KLB švietimo komisija

ATLIEKU GRINDŲ

atnaujinimo (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronto.
ALFONSA SODONIS
Telefonas LE6-2805

Lietuviai vokiečių repatriacijoj**Vieno tautiečio pergyvenimai**

litinius kuršus, moters triušė prie virtuvės ir ruošos darbų.

Miesto link

Aš negalėjau pasilikti kambarėje. Manęs galėjo įieškoti ir priversti stoti komisijon. Kadangi dirbau raštinėje, tai man nereikėjo leidimo išeiti iš stovyklos ribų. Greitai perėjau stovyklos rajoną ir artėjau prie vartų. Žinojau, kad komendantas buvo įstakytas nieko tą dieną iš stovyklos neišeiti. Mačiau tris sargus, stovinčius prie vartų. Jie pažinojo mane, kaip dirbantį raštinėje. Drąsiai perėjau pro juos ir pasukau miesto pusėn. Jau buvau už spygliuotos stovyklos ribų. Mane kankino mintys, kas man toliau daryti, kur eiti, kur dingti?

Pasiekiau miestelio centrą. Gatvėje sutikau pažįstamą lietuvį iš vienuolyno stovyklos. Jis man papasakojo, kad komisija paėmusi tuos ir tuos asmenis. Jis nebuvo paimtas, nes prisistatė gydytojo pažymėjimą, kad sergas chronišku reumatizmu. Jieškodamas pagalbos, pasiskaitau jam, kad pabėgau nuo komisijos ir nežinau kas man toliau daryti. Atsakė, mano padėties bloga, gali apkaltinti dezertavimu ir patraukti karo lauko teismą. Jo žodžiai nugalėdino mane. Blaškiausi miestelio gatvėmis, sporto aikštėje ir miške. Užėjau alinę, atsigėriau alaus, nusipirkau keletą cigarečių. Baisiai skaudėjo galvą. Atėjo vakaras, tamsa ir vidurnaktis. Nuvargęs ir minčių išskandintas slinkau stovyklos pusėn. Staiga pamaniau žmogaus šėšlį ir išgirdau balsą: "Ar tai tu?" Tai buvo mano žmona. Prieėjau ir klausiau, ar niekas manęs neįieškojo. Atsakė — ne. Komisija darba užbaigė ir sutemus išvažiavo. Grįžome į kambarį. Kriau čiužinir ir užmigau.

Sekandį dieną

Kitą dieną, lyg nieku dėtas, nuėjau į darbą. Nieks manęs nieko neklausė. Tik po kelių dienų, kai paimtieji ir SS gavo pranešimą atvykti į dalinius, pradėjo jie eiti į raštinę ir prašyti, kad būtų atleisti nuo karinės prievolės, nes serga, turi mažus vaikus, senus tėvus ir t.t. Tada ir jie mane klausė, ar aš paimtas? Atsakiau — ne. "Ein junger Mann und kein Soldat" (toks jaunas vyras ir ne kareivis) — murtelėdavo jie ir susirūpinę išeidavo pro duris.

Hitlerio mokykla

Gegužės mėnesio pabaigoje stovyklos viršininkas sudarė sąrašą siunčiamų vyrų į Fuehrerio mokyklą prie Jenkai, Baltijos pajūrį, tarp Dancigo ir Zop-

poto. Keista, rinko tik jaunus miestelėnus, iš ūkininkų nieko neėmė. Vieną rytmetį parinktoji grupė (8 vyrai) traukiniu išvyko į Dancigą, o iš ten autobusu į Jenkai.

Nacių partijos mokykla buvo įrengta dideliame ir ištaigingame dvare. Pastatai erdvūs ir gražūs. Didelis valgomasis, salės paskaitoms ir pramogoms. Kitoji kiemo pusė miegamieji pastatai klausytojams. Dviaugstės lovos, bendros prausyklos ir išvietės. Visur tvarka ir karinė disciplina. Stovykla trimitu žadinama 5 v. r. Sviesos miegamose gėsinamos 10.30 v. Stovyklos apsaugai — nuolatinė sargyba.

Stovyklos karinio ir politinio parengimo kadra sudarė jauni partijos pareigūnai. Be to, kas antrą dieną lankydavosi keliaujantieji lektoriai. Visi jie buvo uniformuoti ir disciplinuoti partijos darbuotojai.

Atvykusiems buvo išdalintos nacių uniformos, kepurės, antklodės ir šautuvai be šovininių. Penktą valandą iš ryto atsikėlus, per pusvalandį reikėjo nusikusti, apsiprausti ir apsiereinti. Po to sekė rikiuotės ir žygio pamokos. 7 v. pusryčiai, vėliau — karinė mankštą ir šaudymo pratimai. Apie pirmą valandą pietūs. Po pietų valanda poilsio, sporto pratimai ir fizinė mankštą. Apie 4 v. paskaitos salėje, 7 v. vakarienė. Po jos — politinės paskaitos. Kas antrą vakarą salės ekrane rodoma savaitės įvykių apžvalga ir politiška propagandiniai filmai, kaip "Ohm Krueger", "Rueckkehr" ir kiti.

Mokykloje indoktrinacijos mokslas truko 3 savaites. Maistas įvairus ir pakankamas. Mokykloje buvo 80-90 dalyvių. Buvo keletas ir svetimšalių, net pora vyresnio amžiaus. Teko sukurti porą olandų, švedų ir suomių. Jie buvo baigę vidurinį ar aukštąjį mokslą. Visi gana laisvai kalbėjo vokiškai.

Mokyklos neužbaigiau. Neteiko būti nei nufotografuotam, nei diplomu apdovanotam. Į stovyklą, kurioje gyvenome, atvyko įpilietinimo komisija. Stovyklos komendantas telegrama buvome iškviesti tučiuojau sugrįžti į stovyklą. Trečios savaitės penktadienio popietę išvykome, o šeštadienio rytą mokyklos klausytojai buvo fotografuojami. Po pietų buvo iškilmingos išleistuvės, įteikiami diplomai ir nuostaimos vaišės.

Niekas neragino mes daugiau užbaigti mokyklos, nors jos direktorių esu keletą kartų matęs lankantis mūsų stovykloje.

(Bus daugiau)

Padėka**1973 M. "KARAVANO" PARODOS BENDRADARBIAMS**

Štai vasara jau prabėgo. Seniai praėjo liepos mėnesį rengtas tarptautinis "karavanas". Gražiai įrengtas ir gerai pasirodęs lietuvių paviljonas "Vilnius" ir ten surengta meno paroda liko praėję, bet aš dar ir dabar jį gražiai ir maloniai prisimenu. Negaliu pamiršti ir tiek daug puikių žmonių, kurie padėjo surengti karavano parodą. Jos pasiekimas priklausė ne nuo vieno ar dviejų asmenų, bet nuo daugelio, prisidėjusių savo darbais ir sugebėjimais. Todėl ir noriu padėkoti: V. Biretai, O. V. Kušnėraičiams ir p.p. Nausėdoms, kurie paaukojo daug laiko ir įdėjo daug darbo šią parodą rengiant. Be jų aš niekada nebūčiau galėjęs savo idėjų įgyvendinti. Labai ačiū S. Jakubauskui už jo didelę duklę, atliekant stalius darbus, V. Rušui už ilgus budėjimus prie parodos nakties metu, R. Paulioniui už plakatų piešimą, Jūratei Kobelskytei — šiu metų "Miss Vilnius", M. Rusinui — "karavano" burmistru, J. Lukoševičiutei, D. Lazauskaitei, Z. Šilinkaičiai, R. Dilkuitei, V. Vingelytei, R. Vingelytei, L. Rusinaičiai, E. Kobelskytei, S. Zenkevičiutei, Violetai, V. Javaičiai, R. Valiukaičiai, V. Barakauskaitei, R. Zubrickaičiai, Snieguolei.

Ypatingą padėką reiškiu dail. T. Valiui, dail. J. Dagui, p. Vaitonienai, P. Butėnui, E. Kvederieniui ir visiems, kurie savo eksponatais praturtino parodą.

Manau, kad šiais metais mes įrodėme ne tik saviems, bet ir kitatautams, kad lietuvių turi seną ir gražią kultūrą, kuria gali didžiuotis. Linkiu, kad sekančiais metais paviljonas "Vilnius" būtų irgi sėkmingas bei turėtų dar didesnę pasiekimą.

Dėkoju už pasitikėjimą ir už gražų bendradarbiavimą —

Ramona Siminkevičiūtė,

"Vilniaus" paviljono parodos komiteto vedėja

A+A**Kun. Petrui Totoraičiui**

atsiskyrus su šiuo pasauliu, broli ALFONSA ir jo
šeimą, seserį MARCELĘ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. Birgelienė
E. P. Lukavičiai

N. A. Anka
S. J. Andriuliai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Padėkime lietuviškajam jaunimui

Atėjo laikas vyresniajai kartai savo pareigą dirbti tėvynės išlaisvinimui perleisti jaunesnei kartai. Deja, išsivijoje dėl tautų tirpymo katilo ir dėl savo pačių neapdairumo nustoja daug jaunimo, kuris mūsų siekių nepagauna, nesupranta, eina klystkeliais. Tik sąmoningų šeimų, pasiaukojusių organizacijų vadovų, mokytojų ir pavienių visuomenės narių dėka turime didelį būrį puikaus ir sąmoningo jaunimo, į kurį dedamos mūsų viltys. Šis jaunimas yra lietuviškose mokyklose, ideologinėse organizacijose, klubuose, ansambliuose ir pan. Organizuojamas jaunimas yra mūsų dėmesio centras, mūsų testamentinio vykdytojas, todėl turime jį saugoti, globoti ir jam padėti. Be visuomeninės pagalbos ir paramos dalis ir šio jaunimo nutrūpės. Reikia jaunimo dėmėti, jį darba ir pastangas įvertinti, būti su jais, kai jie mūsų reikalingi, išskirti juos nuo einančių klystkeliais, remti moraliai ir materialiai, padėti komitetams, kurie telkia lėšas jaunimo veiklai.

Ar ligšiolinė parama pakankama? Taip ir ne! Organizacijų vadovai, organizacijų nariai dėdai, didžioji tėvų ir mokytojų dalis, visuomenės narių mažuma savo duoklę (ypač materialinę) atlieka pilnai. Jų dėka organizacijos išlaiko ir stovi dabartinėje augstumoje. Remia parapijos, ekonominės organizacijos, pavienės šeimos ir didoka vieningųjų dalis. Apłamai, jaunimui remti pobūviuose matyti tie patys veidai.

Jaunimas pasigenda paramos iš plačios visuomenės, suaugusiųjų organizacijų. Jaunimui būtų didelis paskatinimas, jei duosnių aukotojų vienas kitas centas klūtų ir jaunimui.

Kaip remiamas jaunimas, štai keli pavyzdžiai. Toronto Universiteto Liet. Studijų Klubas universitete surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą: turtinga tautodailės paroda, tautiniai šokiai, kanklių-skuducų ansamblis, geri užkandžiai. Kvietė visus. Kas atėjo? Studentų ir programos vykdytojų tėvai, "T. Z." redaktorius, Bendruomenės švietimo vadovas ir dar vienas kitas. Akademikų Dr. J. pavasara-

rį Liet. Namuose suruošė diplomantų pobūvį. Jo metu buvo įteikti atitinkami pažymėjimai-dovanos liet. diplomantams. Kas atsilankė? Diplomantų tėvai ir apie pusę tuzino svečių. Nesimatomė net Toronto Bendruomenės vadovų veidų. Diplomantai ir pobūvio ruošėjai išsinešė "puikų" išpūdį: ruošėjų pastangų neįvertinimą, nusivylimą.

Turėtų būti kreipiamas ypatingas dėmesys ideologinėms jaunimo organizacijoms, kurios ruošia mūsų siekimų tęsėjus.

Tėvų komitetai vienokiu ar kitokiu būdu telkia lėšas jaunimo veiklai paremti. Rėmėjai — tie patys tėvai. Pobūviuose veidai vis tie patys. Zenklas, kad visuomenė jaunimui nesidomi. Mokyklų, organizacijų tėvų susirinkimai negausūs, ypač kai renkami komitetai.

Išsikalbėjau su vieno komiteto nariais, kurie lapkričio 17 d. ruošia bazarą-pobūvį. Komitetas susirūpinęs, ar pavyks renginys, nes organizacijai lėšos labai reikalingos.

Gerei, kad laikraščio puslapiuose jaunimas randa save ir apie save. Jie domisi, bet žino, kad tos informacijos — vadovų darbas. Viena studentė sakė: "Bendruomenė mūsų nevertina, tik laikraščius paskaito apie mus." Iš aplinkumos jie girdi apie jį nepasisekimus, klaidas, plaukus, bet mažai apie jų laimėjimus. Tai pavienių jaunųjų pasisakymai, kurie verti dėmesio. Mūsų jaunimas moka ir gali dirbti, tik reikia paramos.

Išvada: visuomenės rūpestis ir parama nepakankama. Įdėtas dvasinis ar materialinis kapitalas į jaunimo fondą nesumažės, nesiamortizuos, nenukris, nebepereistas svetimiesiems. Jei dėl mūsų neapdairumo jaunimo veikla susilpnės, neprisitauginsim vadovų, nebūs mūsų testamentinio vykdytojų. Istorija mus pasmerkė, pavergti tautai mums neatleis, mūsų gyvenimas liks bevertis.

J. J.

*MAŽA garbė svetimom
kalbom kalbėti, didi
gėda savosios nemokėti*

Lietuvaitė "Miss Canada" rinkimuose

Šiais metais galėjome pasi-
didžiuoti šaunia atstove "Miss
Canada" rinkimuose. Mūsų at-
stovė — 22 metų simpatiška ir
labai sociali muziko Alberto ir
Aldonos Vaičiulėnų duktė Mar-
garita. Ji praėjusią vasarą bu-
vo išrinkta "Miss St. John" ir
rinkimuose atstovavo New
Brunswick provincijai. Ji gimė
St. John mieste. Ten baigė
gimnaziją ir praėjusį pavasarį
baigė geras pažymiais Mount
Allisono universitetė bakalau-
ro laipsnio plano ir kompozicijos
klases. Studijuodama Mt. Ali-
sone, ji dalyvavo universiteto
chore, kuris savo programoje
atliko jos aranžuotas Kalėdų
giesmes ir lietuvišką liaudies
dainą "Alutis". 1973 m. pava-
sarį tas pats choras atliko jos
kantatą "Paveldėtojai" fortepi-
jonui, chorui ir timpanui. Tarp
kitų jos kompozicijų pažymė-
tos siuita neakompanuotam re-
korderiui, siuita fortepijonui,
"Zemės daina" sopranui ir mu-
šamiesiems instrumentams.

Salia individualių fortepijono
rečitalių, kurių metu ji yra
skambinusi Čiurlionio ir Jaku-
bėno kūriniais, Margarita daly-
vavo universiteto ir New Bruns-
wicko jaunimo orkestruose,
tvarkė muzikos skyrių universi-

teto laikraštyje ir buvo aktyvi
Mount Allisono radijo darbuo-
toja. Baigdama universitetą,
Margarita gavo BMI premiją už
kompoziciją ir \$1000 stipendiją
iš New Brunswick valdžios tęsi
studijoms. Dabar Margarita
gyvena Toronte ir gilina studij-
as Toronto universitete. I. K.

MARGARITA VAICIULĖNAITĖ iš
St. John, N. B., dalyvavusi "Miss Ca-
nada" rinkimuose

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją — greičiau, pigiau, geriau!

Siułome labai augštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus
naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1973

3¼ jardo — puiki vilnonė angliška medžiaga eilutei; 3 jardai — stora
"crimplene" medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam apsiaustui;
vyriški nailoniniai marškiniai arba bluizė; vyriškas arba moteriškas
labai geros rūšies megztinis; 1 vilnonė gėlėta skarelė; 2 gėlėtos nailo-
ninės skarelės; 2 p. "crimplene" medžiaga moteriškam vilnioniui arba nailoniniui
kojiniui; 2 jardai "crimplene" medžiaga suknelei arba 1 sv. vilnionių
megztinių siūlių; 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė; 20 angliški cigarečių.
Kaina su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$140.00

Maisto siuntinius sudarome pagal pareikalavimą. Tam, kas pageidauja
pats sudaryti siuntinį, siułome šiuos dalykus:

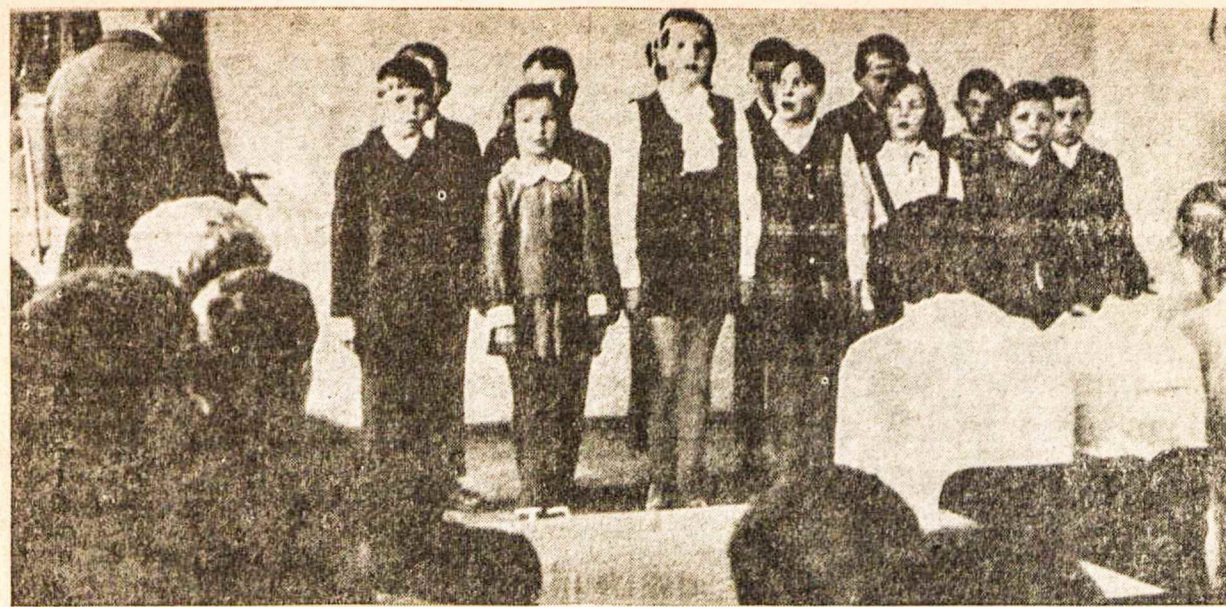
3¼ jardo labai gera angliška eilute medžiaga	\$45.00
Stora su ornamentais "crimplene" medžiaga, 1 jardas	\$ 6.00
"Crimplene" medžiaga suknelei, 1 jardas	\$ 5.50
Nailoninis kailis moteriškam apsiaustui	\$33.00
Dirbtinis mink moteriškam apsiaustui	\$54.00
Vilnonė medžiaga žieminiam apsiaustui	\$36.00
Vilnonė gėlėta skarelė	\$ 8.00
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių	\$ 9.00
Ivairių spalvų perukai	\$30.00
Nailoniniai marškiniai	\$ 9.00
Vilnoniai arba akrileno nertiniai	\$19.00

Primame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos
aparātų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekėm, kurių
negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES Ltd. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England. Tel. 01739 8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame
palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą bei kitas šalis.

Punsko apylinkių lietuviai, kiek dabartinės sąlygos leidžia, reiškiasi tautinėje veikloje. "KB" nuotraukoje —
Vaitakienio mokiniai koncertuoja gausiai susirinkusiems savo tautiečiams

Lietuviškos problemos krašto seime

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas

DANILIJONAS

Tai kasmetinis įvykis, iš pir-
mo žvilgsnio atrodo gal ir vi-
sai nesvarbiu, bet prisiminus,
kad tai yra organas, atliekas
K. L. Bendruomenės s e i m o
funkcijas, tenka visiems į šį
įvykį atkreipti rimtą dėmesį.

Aštuntosios krašto tarybos
trečiąją sesiją atidarė kr. v-bos
pirm. inž. Eug. Čuplinskis ir
pakvietė kun. J. Staškų sukalbė-
ti invokaciją. Po to pirminin-
kas pasiūlė prezidiumą šios su-
dėties: pirmininkais — V. Iga-
naitį, P. Augaitį ir dr. S. Cepą,
sekretoriais — kun. J. Staškų ir
L. Gvildienę. Mandatų komisi-
jon jis pasiūlė dr. C. Kurą ir S.
Kairį, rezoliucijų — A. Puterį,
L. Tamašauską, dr. Povilaitį.
Suvažiavimas tam pritarė. Pir-
mai suvažiavimo daliai pirmi-
ninkavo P. Augaitis, antrai —
V. Ignaitis, o trečiai dr. S. Če-
pas. Praėjusios sesijos protoko-
las dauguma balsų priimtas su
pora mažų papildymų.

Nors ir prasiženka kiek su
ankstesnių sesijų nutarimais,
bet praktiškais sumetimais apy-
linkių ir kiti pranešimai šie-
met įteikti raštu. Juos leista pa-
pildyti po 3 minutes asmeniui.
Nauja forma turi pliusų ir mi-
nusų. Sutaupoma šiek tiek lai-
ko, nors neatrodė, kad būtų di-
desnis skirtumas, bet, kaip ma-
žiau gyvos diskusijos parodė,
dalis atstovų, atrodo, atvyko jį
neskaitę. Gal visdėlot reikėtų
remtis žodiniams pranešimais,
apribojant laiką, o platesnius įtei-
ti raštu. Garbės teismas išspren-
dė vieną bylą.

Lėšų telkimas

Revizijos komisijos praneši-
mas dar sykį patvirtino, kad vi-
sa piniginė atsakomybė — kra-
što valdybos, Tautos Fondo,
Salpos Fondo, švietimo komisi-
jos, "Lithuanians in Canada" ir
kt. yra rūpestingai tvarkoma.
Jaunimo sekcijos išdoro revizija
nepadarėta, bet pranešta, kad
nuo praėjusios revizijos nėra
įvykę jokių pasikeitimų. Vien-
balsiai priimta 1973-74 m. sa-
mata. Krašto valdyba metų lai-
kotarpyje turėjo pajamų \$6-
152,64, o išlaidų \$3.168,97. Tau-
tos Fondas gavo \$12.344,09 pa-
jamų aukomis ir kt. Šioje sri-
tyje šiemet ypatingą vietą uži-
ma Torontas, kuriame A. Fira-
vičiaus energingos veiklos dėka
suirunkta net \$8.600. Hamiltonas
atstovaujamas su tūkstantine,
Montrealis su \$500. Delhi sakosi
jau pralenkęs Montrealį. Po to
seka Windsoras, Londonas ir
kiti. Pažymėtinos dvi mažos apy-
linkės: 20 šeimų Oakville su
\$226 ir 25 šeimų Rodney su
\$234. Atstovybės pirm. A. Kuol-
lo nusiskundimas — vienos apy-
linkės moka po dolerį ir dau-
giau nuo galvos, o kitos — tik
po kelis centus. Jei visi jaustų
pareigą duoti po \$1 kasmet, Lie-
tuvos laisvinimas iš karto sustip-
rėtų. Lietuvių Fondas taip pat
yra pasiekęs labai gerų rezul-
tatų. Jo pirm. inž. V. Balsiui
pagalėję atvykti, pranešima
nedarė J. Bersėnas, primindamas,
kad Fondas turi jau 566
narių ir kad \$100.00 kvotos su-
darymas turbūt yra jau įvykęs
faktas. Išsidėmėtinas laimėjimas
— Fondui galima užrašyti ir
palikimus net su tokia sąlyga,
kad Fondas gali naudoti tik
nuošimčius, o pati palikimo su-
ma po nario mirties turi būti
perduota mirusiojo giminėms,
kai tik susidarys palankios sąly-
gos, nežiūrint kur mirusiojo ar-
tūmiejį begyventų. Apłamai, pa-
grindinė suma niekada nėra lie-
čiama — ji yra laikoma Lie-
tuvos atkūrimui, nepriklausom-
ybei atgavus. Inašais pirmąja
Torontas, Otava, Londonas, Sud-
bury. Salpos Fondas per metus
turėjo pajamų \$1.844,76, o iš-
laidų \$1.367,52.

Krašto valdybos veikla

Ypač idomus pranešimas bu-
vo krašto valdybos pirm. inž.
Eug. Čuplinskio. Iš jo paaiškėjo,
kad buvo labai daug daroma
Lietuvos reikalų gynimui ryšiu
su Europos saugumo ir bendra-
darbiavimo konferencija.

(Apie tai plačiai buvo rašyta
"TŽ"). Visuose šiuose reikaluose
buvo palaikytas glaudus ryšys
su baltiečiais ir latvių bei
estų pirmininkais. Pats didžiau-
sias laimėjimas buvo tai, kad
baltiečių delegacija buvo priim-
ta Kanados ministerio pirm. P.

Siame Londono, Ont., viešbutyje įvy-
ko Kanados Lietuvių Bendruomenės
krašto tarybos suvažiavimas š. m.
spalio 27—28 d. d.

E. Trudeau jo kabinete, daly-
vaujant užs. reik. ministeriui M.
Sharp ir kitiems ministrams.
Delegacija buvo nustebinta jai
parodytu nuoširdumu ir Tru-
deau dideliu susidomėjimu baltie-
čių problemomis.

Kr. valdyba dalyvavo ir kon-
servatorių daugiafunkčių politi-
kos parlamentinio komiteto
susauktaute susirinkime Toron-
te, taip pat etninių grupių dele-
gacijose, priimtoje Ontario val-
džios. Daug laiko užimė pasiro-
šimas PLB seimui, kuriame iš
Kanados 16 rinktų atstovų daly-
vavo 15. Inž. Alb. Paškevičiaus
iniciatyva ir ponios I. Meikle-
john talka dailininkai Tamošai-
čiai išleis išsamią knygą anglų
ir prancūzų kalbomis apie lie-
tuviškus tautinius drabužius ir jų
audimą. Jieškomi mecenatai lie-
tuviškam tos knygos tekstui ap-
mokėti.

Svietimo sritis

Iš L. Tamošausko pranešimo
paaiškėjo, kad veikia visa 10 li-
tuanistinių mokyklų, lituanisti-
nis seminaras Toronte, pradžioje
veikti ir pedagoginis skyrius.
Stengiamasi atgaivinti seminarą
į Montrealyje. Korespondenciu-
niu būdu Pedagoginėje Litua-
nistikos Institute Cikagoje stu-
dijuoja 13 jaunuolių iš Hamilto-
no, 5 iš Toronto ir po vieną iš
Montrealio, Londono, St. Catha-
rines. Mokyklose rengiami įvai-
riūs skaitymai, lietuviškų žemė-
lapių pašymo ir panašūs konkur-
sai su premijomis, premijuojami
mokyklos laikraščiai ir t. t.
Su dėkingumu pranešta, kad iš
Kanados Lietuvių Fondo gauta
mokykloms \$1.575, švietimo
komisijai \$975. Pastarosios pi-
mininkas L. Tamošauskas prašė
tėvus stropiau mokyti vaikus
lietuviškai, o apylinkės valdy-
bas — aplankyti tėvus ir juos
paraginti vaikus leisti į lie-
tuvišką mokyklą. Lig šiol lietu-
viskų kultūros komisija bando įti-
mis konkretaus darbo. Nėra ima-
noma paliesti visus pranešimus,
bet tiek tik galima pasakyti, kad
jie visi, išskyrus vieną kitą iš-
imtį, yra optimistiški.

Plačiu mastu į Kanados
visuomenę

Šis suvažiavimas skyrėsi nuo
buvusių ne tik tuo, kad pirmą
sykį vyko Londone ir tokioje
puikioje atmosferoje. Buvo ir
svarbesnių dalykų. Pirmą kartą
jame dalyvavo tiek daug atsto-
vų iš Vakarų Kanados ir beveik
visi jie jaunosios kartos. Su di-
deliu susidomėjimu jie sekė su-
važiavimą ligi pabaigos. Antra,
jo metu vyko gerai paruoštas
simpoziumas, gvildenės mūsų
ateities veiklą ir lietuvišybės iš-
likimo galimybes. Apie jį teks
kitą kartą išsistarti. Trečia, aiš-

kiai išryškėjo mūsų nauja pa-
žiūra, besistengianti užčiuopti
mūsų veiklos tikslumą. Per
keletą metų Londono atstovo bu-
vo siūlyta plačiau išeiti į Kana-
dos visuomenę, bet jo balsas
kažkaip buvo neišgirstas. Siame
suvažiavime beveik visi, kaip
susitarę, jau nedviprasmiškai
pareiškė: jei mes norime ką
nors konkretaus lietuviškam rei-
kalui laimėti, turime visomis
jėgomis ir plačiu mastu išeiti į
Kanados visuomenę, nes kana-
diečiai nekreipia jokio dėme-
sio į tuos, kurie yra užsidarę
savo kiaušte. Jie stengiasi jų ne-
matyti. Jau didesnis apylinkių skai-
čius pamėgino tokius išėjimus ir
patyrė, kad tai yra tikras mūsų
kelias. Suminėsiu tik kelias jų.
Didžiausiu laimėjimu šioje
srityje pasiekė mažoji Otavos
apylinkė, kurios kokybė ir pajė-
gumas prašoka kiekviej: ją su-
daro tik 30 šeimų ir 15 vien-
ginių — iš viso apie 160 as-
menų. Jos energingas pirminin-
kas V. Prišcepcionka, o talkinin-
kai — visi kiti, jų tarpe ir visa-
da šiuose reikaluose aktyvus ta-
rybos narys inž. J. Danys. Jie
kartu su kitais baltiečiais suren-
gė Kanados parlamento rūmuose
vakarą, dalyvaujant arti 100
parlamentarų. Programą atliko
latviai, estai ir lietuviai solistė
G. Čapkauskienė. Po to parla-
mento restorane įvyko baltiečių
vakarienė pagerbti anksčiau mi-
nėto vakaro globejams ir minis-
teriu ir dr. Haidzas. Ta proga bu-
vo pristatyta ir estų premijuota
knyga "Kapal be kryžių", išryš-
kinanti didžiąją tragediją. Kai-
kurie vakaro dalyviai net įsipa-
reigojo baltiečių tragedijai visa
laiką palaikyti gyvą Kanados vi-
suomenėje. Nemažai atgarsio su-
silaukė ir birželio įvykį bei uk-
rainiečių badmečio paminėjimas
reliniginio koncerto Otavos angli-
konų šventovėje. Dabartinė val-
dyba aiškiai pasisakė už suarte-
jimą su kitomis grupėmis. Ji da-
lyvavo Čekoslovakijos užgrobi-
mo paminėjime — konferencijo-
je ir demonstracijose, tulpių festi-
valyje, kurio programoje daly-
vavo ir Hamiltono "Gyvataras".

O t a v o s lituanistinė mokykla
įjungta į miesto švietimo vady-
bą, kuri parūpina klases ir ap-
moka du mokytojus po \$6 ir val.
Našta palengvėjo. Apylinkė pa-
sigenda Kanadoje išleistos infor-
macijos apie baltiečių ar lietu-
vių problemas ir pastarųjų me-
tų įvykius.

Toronto St. Jokūbaičio inicia-
tyva ir glaudžių ryšių su įtakin-
gais asmenimis palaikymo dėka
vienas parkas pavadintas "Park
Lithuania". Taip pat naujosios
Toronto apylinkės valdybos, va-
dovaujamos A. Puterio, daromi
žygiai kartu su kitomis tautybė-
mis, kad CBC programos būtų
ne tik anglų ir prancūzų, bet ir
kitomis kalbomis. Čia labai efek-
tingai galėtų ateiti ir talka visi
lietuviai, to prašydami laiškas,
pasistatęs savo rajono parlamen-
to atstovui ir CBC šiuo adresu:
CBC, 354 Jarvis St., Toronto 2,
Ont. Sakoma, kad į privačius
laiškus kreipia daugiau dėmesio,
negu į valdybų ir panašių or-
ganų raštus.

Hamiltono apylinkės energin-
goji pirmininkė L. Skripkinė,
padedama daugiakultūrio cen-
tro prezidento T. H. Donaldson,
surengė etninės grupės vaka-
rą, kuriame dalyvavo 22 gru-
pės. Jame dalyvavo ir federaci-
nės, ir provincinės valdžios at-
stovai, miesto burmistras Copsps
ir eilė kitų įtakingų asmenų.
Negalėję atvykti ministrai at-
siuntė sveikinimo telegramas.
Angliškose spaudoje buvo išgir-
tas turtingas ir spalvingas va-
karas, labai skoningai paruoštas.
Paminėta Lietuvos sostinė Vil-
nius, lietuvių papročiai, o maist-
as apibūdintas kaip tinkamas
net karaliams. Įdomiausia tai,
kad ten rado vietos ir meninin-
ko A. Trumpicko paveikslas,
vaizduojantis lietuvaitę rėžėtuose.
Sumažinto masto žinią puošė ir
valgiaraščio viršelius. Vietos
laikraštis pastebėjo: "Jis yra
laikraštis pastebėjo: "Jis yra
(Nukelta į 6-tą psl.)

LIETUVIŲ ĮSIKŪRIMAS AUSTRALIJOJ

V. SLOGERIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Į geresnius namus

Dešimtmečiui praėjus, prasi-
dėjo pirmųjų, dažnai netobulai
pastatytų namų, jau gerokai
pabrangus, pardavimas ir įsigi-
jimas naujų geresniuose raju-
nuose. Tas procesas vyksta ir
dabar. Tačiau iki šiol tikrai ge-
rus namus — vilas įsigijo ne-
daugelis. Kiek man iš spaudos
ar pažįstamų teko patirti, ir Ka-
nadoj, ir JAV-se didesnė propor-
cija tautiečių turi gerus namus.

Pagyvenus čia 12-15 metų,
daugelio tautiečių vaikai užau-
go. Prasidėjo jau mūsų vaikų
vedybų laikotarpis. Pagal vietos
paprūtį, vedė vaikai su tėvais
negyvena. Jiems irgi reikėjo ar-
ba namus statyti, arba pirkti.
Daugelis tėvų savo vaikams pi-
nigais padėjo ir padeda namus
įsigyti. Yra tėvų, kurie savo vai-
kui namus nupirko bei pastatė.

Mūsų vaikų reikalavimai jau
didesni. Jie fibriniais nameliais
nėra patenkinti. Taigi, jų namai
statomi ar perkami geresniame
rajone ir geros statybos. Po 20
metų gyvenimo čia savo namus
turi (daugiausia išmokėtus) visi
atvykę suaugę, net ir viengun-
giai. Užaugę čia vaikai, turėda-
mi augštesnio lygio namus, turi
dar skolų. Tik didieji tinginiai
bei girtuokliai namų neišsijojo.

Tačiau tokių mūsų tarpe yra tik
išimties. Lietuviškas darbštumas
įgalino visus įsigyti namus.

Vaikų mokymas

Tautiečiams, atvykusiems su
vaikais, reikėjo pasirūpinti jų
išmokslinimu. Valstybinės pra-
džios mokyklos ir gimnazijos čia
yra nemokamos. Privačiose mo-
kyklose, pvz. katalikų, už mokslą
reikia mokėti. Dauguma tautie-
čių savo vaikus leido į priva-
čias katalikų mokyklas, kuriose
dėstoma tikyba ir daugiau dėme-
sio kreipiamą į auklėjimą. Vi-
sokiose kolegijose bei universi-
tetuose už mokslą reikia mokėti.
Valstybės įstaigos rūpinosi,
kad imigrantai savo vaikus leis-
tų į pradžios mokyklas, kurių
lankymas yra privalomas. Pir-
mųjų 10 metų laikotarpyje vals-

tybė mažai rūpinosi pagalbinė-
mis priemonėmis (pvz. mažesnių
klasų sudarymu), kad paleng-
vintų vaikams, nemokantiems
anglų kalbos. Vėliau ir dabar
valstybė tuo reikalu susirūpino
ir šį tą padarė. Mūsų tautiečiai,
kaip ir kiti baltiečiai, nežiūrint
savo išsilavinimo, stengėsi savo
vaikus išmoksinti, kad baigtų
ne tik pradžios mokyklas, bet ir
gimnazijas. Daugelis įstengė sa-
vo vaikus moksline universite-
tuose. Kitos tautybės, pvz. len-
kai, tokių pastangų nerodė.
Daugelis tautiečių, dirbdami dar-
bininkais, iš savo bendradarbių
australiečių susilaukdavo nuste-
bimo, o kartais ir pajuokos, kad
moko savo vaikus net universite-
tuose. Mat, eilinis australietis
nejaucia nei pareigos, nei noro
mokyti vaikus, išskyrus pradžios
mokyklą. Mūsų tėvų mokslo
svarbos supratimo dėka galime
džiaugtis gerais rezultatais: turime
apie 200 baigusių universite-
tus ir didelį skaičių baigusių ko-
kiaus nors specialius mokslus.
Retas kuris iš mūsų vaikų dirba
eilinio darbininko darbu, nors
jų tėvai pradėjo savo karjerą
Australijoje eiliniams darbinin-
kais. Daugeliui, deja, nevisim,
rūpėjo, kad jų vaikai išmokyti
lietuviškai skaityti bei rašyti ir
gautų pagrindines žinias iš Lie-
tuvos istorijos geografijos ir kul-
tūros. Daugumoj atvejų, buv-
pradžios mokyklų mokytojų dė-
ka, labai anksti pradėta steigti
didesnės kolonijos savaitgalio
mokyklos. Nežiūrint visokių
sunkumų, mokyklos sėkmingai
veikė. Vėliau kaikur buvo įsteig-
tos ir augštesnės mokyklos —
kursai paaugusiems vaikams, iš-
ėjusiems pradinį kursą, bet jos
neilgai veikė. Galėtume pasigir-
ti, kad Melbourne, prie univer-
siteto Highschool, vietos vald-
žios remiami jau trečius metus
veikia lietuvių kalbos kursai jau-
nimui, ypač studentams. Jie at-
sirado kelių Melburno patriotų
kultūrinių dėka. Paskutiniiais
keliais metais lietuvių savait-
galio mokyklose mokinių skai-
čius pradėjo mažėti. Kaikuriuos
mokyklos, pvz. viena Sydnėje, už-
sidarė dėl mokinių stokos.

PAMINKLAI, LIUDIJA GYVYBĖ

AL. GIMANTAS

Daug įvairios kritikos žodžių
Jungtinių Valstybių lietuvių
tarpe susilaukia kaikurie bendro-
sios veiklos projektai. Čia
itin aštrios pastabos tenka (ir
pirmoji ugnis) tiems užsimoji-
mams, kurie, kaip kopyčių ir
bažnyčių statyba, anksčiau ar vė-
liau visvien pasilik lietuvių
nuosavybėje ir kontroleje. An-
troje vietoje pylos gauna pa-
miniklės reikšmės sumanymai.
Esą, kol esame gyvi, krutame,
veikiame, nereikalingi paminkli-
niai unikumai. Tik mirusiesiems
prisiminti ar pagerbti esą gali-
ma patelsinti užsimojimus gra-
niti, pliene ar kitoje ilgiau išsi-
laikančioje medžiagoje. Kaikas
labai skeptiškai atsiliepia ir
apie lietuviškąjį kambarį Pitts-
burgo universitete ir jame te-
žiūri tik labai menką represen-
tacinį momentą. Yra teigiančių,
žinoma, perdėtai, kad toji vieta
pelėsiais ir kerpėmis atsiduodanti.

Dabar Detroito, Wayne State
universitete, pasiūlyta galimybė
vieklesems tautybėms įrengti
savus atskirus memorialinius
kambarius. Nežiūrint atskirų
skeptiškų balsų, miesto ir apy-
linkių lietuvių tarpe tam pro-
jektui jaučiamas ir dėmesys, ir
gana šilts pritarimas. Lietuviš-
kam skyriui — kambariui įruoš-
ti jau įneštas ir pirminis įmo-
kėjimas. Iš vietos veiklių asme-
nų sudarytas komitetas, kuris vi-
są darbą ir finansų telkimą vyk-
do pastoviai ir išradingai. Gali-
ma pritarti ar atmeti tą projek-
tą, bet žavėtis tenka nesavanaudi-
ška ir metodiška iniciatorių
veikla, neatsižvelgiančia į pasi-

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LANKĖSI JAV DIPLOMATAI

Spalio 18 d. laidoje „Gimtasas Kraštas“ paskelbė trumpą pranešimą: „Tris dienas Tarybų Lietuvoje su oficialiu vizitu viešėjo Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados Maskvoje konsulas Stivenas Edvardas Steineris su žmona ir JAV konsulas Leningrade Garis L. Metjuzas. Viešnagės metu JAV diplomatai buvo priimti Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje. Vilniaus miesto vykdomajame ir komjaunimo komiteto, kur vyko dalykiški pokalbiai. Svečiai apžiūrėjo Vilniaus miesto naująsias statybas ir senamiestį, lankėsi Elektrėnuose, Kašiadorių medelyne, pabuvojo prie Kauno marių, kur sušlapino su Buities muziejaus ekspozitais.“ Taigi, šį kartą nebuvo pasitenkinta tik priėmimu Vilniaus vykdomajame komitete, bet užsukta ir į jokios galios neturintį, grynai propagandinę užsienio reikalų ministeriją, susitikimą su komjaunimu. Tų „dalykiškų pokalbių“ temų „Gimtasas Kraštas“ nesiėmė paskelbti.

RYŠININKŲ POSĖDIS

Spalio 17 d. Vilniuje buvo sušauktas archaiškai skambantis „Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalinis draugijos“ posėdis. (Ta draugystės draugija nejučiomis primena saviestuosius). Atskaitinį pranešimą apie 1966-73 m. veiklą padarė draugijos pirm. R. Petrauskas. „Gimtasas Kraštas“ išvardija diskusijos dalyvavusius lietuvius — L. Diržinkaitę, J. Paleckį, L. Sepetį, A. Vileikį ir J. Grigonį, pridėdamas kuklią pastabą „ir kitų“. Pasižiūrėjus į „Tiesos“ paskelbtą aprašymą, paaiškėja, kad diskusijos taip pat dalyvavo iš Maskvos atvykęs „draugystės draugijų sąjungos“ prezidiumo pirmininko pavaduotojas M. Pesiakas, Vilniaus „Spartos“ fabriko meisteris A. Lavrinovičius ir laikraščio „Sovetskaja Litva“ red. V. Jemeljanovas. Draugijos valdybos prezidiumo pirmininku vėl perrinktas R. Petrauskas, pavaduotojais išrinkti V. Sakalauskas ir J. Nekrošius, atsakinguoju sekr. — J. Mackevičius. Pasak „Tiesos“, šiame posėdyje buvo išrinkti ir atstovai į „draugystės draugijų sąjungos“ III konferenciją Maskvoje, o aktyvistai buvo apdovanojami garbės raštais. Diskusijų temų neatskleidė nei „Gimtasas Kraštas“, nei „Tiesa“, nei „Komjaunimo Tiesa“, paskelbusi tą patį pranešimą.

SVARSTĖ GAIRĖS

„Komjaunimo Tiesa“ 205 nr. praneša, kad spalio 16 d. „Lietuviškosios Tarybinės Enciklopedijos“ leidimo galres Vilniuje svarstė vyr. enciklopedijų redakcijos mokslinė redakcinė taryba. Apie nuveiktą darbą rašoma: „Prieš išleidžiant šį daugiastorių leidinį, buvo sudarytas vardynas, apimantis beveik 75.000 straipsnių ir 18.000 iliustracijų. Jį ruošiant, įvairios organizacijos bei asmenys patiekė apie 22.000 papildymų. Daugiau kaip pusė jų priimta. Paruošti taip pat metodiniai nurodymai bei transkribavimo iš 32 kalbų taisyklės. Pirmieji tomai redaguojami...“ Iš-eivija jau seniai turi pirmąją pilną „Lietuvių Enciklopediją“ J. Kapočiaus ir jo bendradarbių dėka, o ta „Lietuviškąją Tarybinę Enciklopediją“ dar tik pradeda redaguoti.

STEBUKLINGI BATAI

„Tiesos“ 243 nr. atkreipiamas dėmesys į Vilniaus suvirinimo įrengimų gamyklos nevykusius „Saturno“ dulkių siurblius ir batus, kuriuos gamina „Elbias“ šiauliuose ir „Raudonasis Spalis“ Kaune. Radvilskietis J. Butkus rašo: „Rugsėjo pirmąją išleidom ir mokyklą sūnų naujais šiauliu „Elnio“ kombinato gamybos batais. Iki mokyklos tik pusantro kilometro, be to, ten berniukais nuvažavo autobusas. O po pamokų mūsų pirmokėlis parėjo namo verkdamas ir... basas. Atsiklijavę batukų padai sugadino ir sūnui, ir mums šventišką rugsėjo pirmosios nuotaiką...“ Panašia istorija pasakojama ir anksčiau V. Gindrenas: „Tik dvi dienas dėvėjau „Raudonojo Spalio“ pasiūtus batus ir turėjau kreiptis į Anksčių būtinio gyventojų aptarnavimo kombinato avalynės taisyklą, kad priverstintų atsiklijavusius padus. Ten rado „išieitį“, prikaltę tuos padus vinimis ir paguodė, kad tris dienas tikrai laikys. Be to, meistrai juokavo, kad darbo turi per akis, nes kasdien gauna taisyti „Raudonojo Spalio“ broką...“ Virš šio laiško redakcija pridėjo įvadinę savo pastabą: „Spalio pradžioje respublikos Vals-

tybinė prekybos ir prekių inspekcijos valdyba uždraudė priimti į parduotuves „Elnio“ kombinato gaminius dvejų rūšių vaikiškus aulinius. Visi be išimties patikrinti auliniškai gražinti pataisyti dėl grubių gamybos pažeidimų. Per aštuonis šių metų mėnesius prakybinės organizacijos išbrokavo 58.925 poras „Elnio“ gaminamos avalynės. Tai sudaro beveik trečdali patikrintos produkcijos...“ Vyr. inspektorius A. Saudargas konstatuoja, kad per pirmąjį pusmetį „Saturno“ dulkių siurblių gamykla susilaukė skundų iš 3.259 pirkėjų. Siurblių pataisymas pareikalavo 15.441 rb. nuostolių nešančių išlaidų. Vieno patikrinimo metu gamykla buvo gražinti 328 siurbliai, nes jie neatitiko brėžinių reikalavimų.

LIŪDNA ARITMETIKA

Lietuvos skėstančiųjų gelbėjimo draugijos respublikinio komiteto darbuotoja D. Zadeikytė „Komjaunimo Tiesoj“ spalio 4 d. atkreipia dėmesį į liūdnąją vasaros aritmetiką — didėjantį nuskenusių skaičių: „Nė vienas iš 264 žmonių, šią vasarą ejušų į paupį, pajūrį ar šlapį prie vandens ir negrįžusių, nepagalvojo, kad jam, o ne kitam, taip atsitiks. 52 iš jų buvo vaikai, paaugliai...“ Toliau D. Zadeikytė rašo: „Pranešimai apie nelaimės su vaikais vandenyje ir grėsmingą pluoštą kaupiasi Lietuvos Skėstančiųjų gelbėjimo draugijos respublikiniame komitete. Aplankus su užrašu „Vaikai — 1973 metais“ jau turi 76 standartinius lapelius. Vaikų vandenyje žuvo beveik dvigubai daugiau, negu keliuose, avarių metu, Lietuva — vandens kraštas. Jūra, tūkstanciai ežerų, upių, upelių. Prie visų jų nepastatysį, tu, kurie gelbėti neapdirbami. Karštą vasaros dieną maudosi visur, kur galima ir kur negalima...“ D. Zadeikytės nuomone, vaikus jau nuo mažens reikia mokyti plaukti, bet uždarų baseinų, kuriais būtų galima naudotis ištisus metus, labai trūksta. Jeigu kelis ir turi didesnię miestai, tai juose dažniausiai treniruojasi plaukikai. Todėl reikėtų atkreipti didesnę dėmesį į vasaros stovyklas ir jose plaučių mastu organizuoti plaukimo kursus.

NENUPJAUTAS VASAROJUS

„Valstiečių Laikraštis“ turi humoristinį satyrinį skyrį „Mūsų spyglys“, kuriam spyglius parūpina skaitytojų laiškuose rasti faktai. Spalio 20 d. laidoje įdėtas A. Jonelevičiaus skelbimas atskleidžia kolchozinių ūkininkavimų laimėjimus: „Kviečiame! Visus, kas dar neturi kiek reikiant žiemai pašarų, atvykti į Jurbarko rajono „Aušros“ kolūki. Duosime jums tų pašarų tiek, kiek norėsite. Bet su viena sąlyga: reikės patiems nusipiauti. Mat, trečiojo brigadoje bene 30 hektarų neplauto vasarojaus stovi.“

EISMO NELAIMĖS

„Tiesa“ 234 nr. paskelbė vedamąją „Eismo taisyklės privalomos visiems“, nagrinėjantį eismo nelaimių priežastis: „Daugybė autoavarijų įvyksta dėl neblaivų — tiek vairuotojų, tiek pėsčiųjų — kaltės. Statistika duomenimis trečdalis visų eismo nelaimių pagrindinė priežastis — alkoholis. Kiek šį blogybę kasmet pareikalauja aukų, kiek nusineša gyvybių! Todėl stikluko garbintojams autoparkuose turi būti paskelbta negaltinga kova. Juk girtas prie mašinos vairo visada yra nepaprastai pavojingas, su juo kartu keliauja nelaimė. Iš 2917 autoavarijų, kurios pernai Lietuvoje įvyko dėl vairuotojų kaltės, beveik tūkstančio priežastis ta, kad prie vairo sėdėjo neblaivūs. Dar daugiau girtų vairuotojų su laikė autoinspekcijs...“ Vedamasis taipgi siūlo atkreipti dėmesį ir į geresnį vairuotojų paruošimą bei jų atranką: „Individualių masinių savininkai pernai mūsų respublikoje padarė kone pusantro tūkstančio avarių. Daugelio vairuotojų mėgėjų igūdžiai valdyti automobilį menki. Ruošiant vairuotojus, pasitaiko, kad trumpinamas praktinio mašinos vairavimo laikas, beveik neatsižvelgiama, kokios markės automobilais teks nuolat važinėti.“ Nebe kaltės yra ir pėsčiai: „Apie 40% žūstančių avarijose — pėsčiai. Net 82 atvejais iš šimto jie po automobilio ratais pakliūna vien dėl savo neapdirto, neretai pačių elementariausių eismo taisyklių pažeidimo. Taip pernai mūsų respublikoje žuvo 214 žmonių. Tai irgi turi priversti susimąstyti...“ V. Kst.

EDMONTON, ALTA.

ISVYKSTA KUN. IZ. GRIGAITIS.

Pranešu visiems Edmontono ir apylinkės lietuviams, kad paskutinį kartą pamaldos bus gruodžio 2 d., nes gruodžio 3 d. išvažiuojami į Vankuverį pastoviam apsigyvenimui. Prieš palikdamas Edmontono lietuvius, noriu nuširdžiai padėkoti kun. B. Jurskui, kuris prieš 20 metų čia sėkmingai darbavosi įsteigdamas lietuvių misiją net su parapijos teisėmis ir popiežiaus Pijaus XII-jo pavirtinimu bei palaikymu. Kun. B. Jurskui išvykus, buvau pakviestas atsiti jo pradėtojo darbo. Prisimenu, kai pirmą kartą išvydau Edmontono padangę prieš 17 metų. Tuomet rado gausų būrį lietuvių, su kuriais vėliau teko sėkmingai ir vieningai bendradarbiauti iki išvažiavimo die-

nos, nors ir labai sumažėjus lietuvių skaičiui Edmontone.

Noriu nuširdžiai padėkoti visiems Edmontono, Kalgario ir apylinkių lietuviams, kurie per tą laiką duosniai rėmė lietuvių misiją. Ap-gailėstauju, kad po tiek daug metų, taip gražiai praleistų Jūsų tarpe, turiau palikti Jūs laikinai be lietuvių kunigo. Priežastis yra ta, kad šal-takas ir negailestingas Edmontono klimatas silpnino mano sveikatą ir galutinai priverstė palikti Edmontoną bei keltis gyventi gražioje Pacifiko pakrantėje. Nesakau nei vienam su-diev, bet iki pasimatymo Vankuvere. Mano adresas: Kun. I. Grigaitis, 2335 York Ave., apt. 308, Van-couver, B.C.

Kun. I. Grigaitis

Toronto Prisiėkimo parapijos spaudos kiosko vedėjas P. Misevičius aprūpina tautiečius ne tik tautiškomis knygomis, bet ir muzikos plokštelėmis bei savo drožiniais kiekvieną sekmadienį B. Tarydas

HAMILTON

KLB ŠALPOS FONDO vajuas užbaigimo balius spalio 28 d. praėjo gražioje nuotakoje. Įdomia ir gražia programa atliko „Gyvataras“ ir parapijos choras. Pagerbti abiturientai, kurių susirinko 19. Visiems įteikta po knygą „Lithuanians in Canada“. Komitetas nuširdžiai dėkoja mons. dr. J. Tadaraukui už leidimą nemokamai pasinaudoti sale. Tuo būdu šalpai gautasis pelnas bus žymiai didesnis. Taip pat komitetas reiskia nuširdžią padėką visiems balius talkininkams, loterijos laimikui bei stalukų aukotojams. Gausus visuomenės dalyvavimas ir visų talkininkų prisidėjimas komitetui teikia drąsą ir toliau dirbti šalpos darbą. Komiteto nuširdi padėka programos dalyviams bei jų vadovams. Jų dėka visuomenė turėjo progos pasigrožti liaudies dainomis bei šokiais.

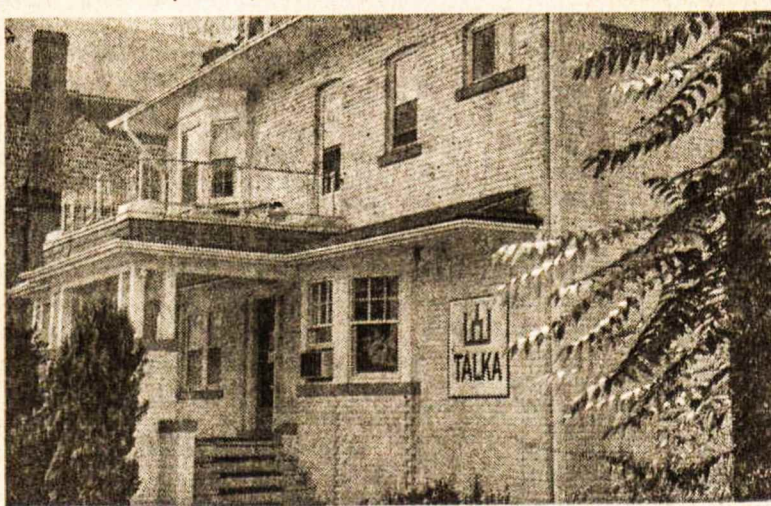
MERGAICIŲ CHORAS „AIDAS“ jau pakviestas dalyvauti XX Lietuvių Dienos programoj. Lietuvių Diena 1974 m. įvyks Winnipege birželio 29-30 ir liepos 1 d. d. „Aidas“ planuoja organizuoti ekskursiją. Norintieji galės prisidėti. „Aidas“ taip pat pakviestas atlikti meninę programą Lietuvos kariuomenės šventės minėjime Delhi lapkričio 17 d.

GAUSUS „AIDO“ tėvų susirinkimas įvyko spalio 28 d. parapijos salėje. Aptarti įvairūs choro organizaciniai reikalai. „Aidas“ turi progą sekančią vasarą koncertuoti Europoje. Tėvai pasisakė už šią kelionę ir tam tikslui buvo sudarytas pagalbini komitetas lėšoms teikti. Komiteto sudaro: E. Norkienė, J. Seniūnienė, E. Kybartienė, V. Kvedaras ir J. Stankus. J. P.

DLK ALGIRODO ŠAULIŲ KUOPA rengia Lietuvos Kariuomenės 55-rių metų sukaktuvinį paminėjimą lapkričio 24 d., 7 v.v., Jaunimo Centro salėje, 58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont. Programoje: trumpa oficiali dailis, mergaičių choras „Aidas“. Į šį minėjimą kviečiamos kalmyinės šaulių kuopos, KLVs Ramovės skyriai ir visa lietuviška visuomenė. Sekmadienį, lapkričio 25, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos už žuvusius kovoje už Lietuvos laisvę. Hamiltono liet. organizacijos yra kviečiamos pamaldose dalyvauti su savo vėlavomis. Šaulių kuopa šiai šventei

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje jisikūres nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas „TALKA“
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šėštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš \$4.600.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
šėrus ir sutaupos 7%
term. dep. 1 m. 8%
3 metu 8½%
ir 5 metu 9%

DUODAME:
asmonines paskolas iš 11%
nekilnojamo turto iš 9½%

Mesos ir putkūs dešros gaminiai
Skanėstai
kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

NIUJORKO DIENRASTIS „Daily News“ spalio 12 d. paskelbė UPI pranešimą iš Maskvos, kad ten žurnalistas pasiekė šešiolikos politinių kalinių pasirašytas laiškas, ginantis fiziką A. Sacharovą ir remiantis jo vedamą kovą už žmogaus teises. Tas laiškas yra pasirašytas ir Simo Kudirkos.

LIETUVIŲ PRANCISKONŲ provincijolas kun. Jurgis Gailiusis, OFM, yra išrinktas pranciškonų ordino patarėjų ekstraordinariams reikalams. Tokių patarėjų pranciškonų ordinas iš viso turi 25. Jų pareiga — dalyvauti Romoje vykstančiuose posėdžuose, kuriuos ordino generalas kviečia aptarti svarbiems reikalams. Lietuvos pranciškonų provincija yra įjungta į angliškai kalbančiųjų provincijų rajoną. Jį sudaro JAV, Britanija, Kanada, Airija, Malta ir Lietuva.

LIETUVOS GEN. KONSULAS A. SIMUTIS spalio 23 d. dalyvavo Niu-Jorke įvykusiame užsienio valstybių konsulų draugijos susirinkime, kuriame naujosios valdybos pirmininku buvo išrinktas V. Vokietijos gen. konsulas grafas Harald von Posadowsky-Wehner. Spalio 24 d. Lietuvos gen. konsulas A. Simutis buvo pakviestas į Niu-Jorko burmistro J. V. Lindsay surengtą priėmimą Jungtinių Tautų užsienio valstybių ambasadoriams ir generaliniams konsulams.

VLIKO TARYBA paskelbė pranešimą visuomenei, atskleidžiamą naują sovietų taktiką išeivijai skaldyti. Jeigu seniau sovietinė propaganda lietuvius bandydavo apšaukti fašistais, nacių kolaborantais, karo nusikaltėliais, tai dabar staiga kaikiuriuos lietuvius ima vadinti sovietinio saugumo bendradarbiais. Tikslas, žinoma, liko tas pats — išeivijos skaldymas ir laisvės kovos silpninimas.

„SANDAROS“ PRANESIMU, JAV ambasada Maskvoje vis dar negali gauti išvažiavimo vizų sovietų okupuotose Lietuvoje likusiems savo piliečiams. Tokių asmenų iš Lietuvos JAV ambasadoje yra užsiregistravusių apie 240. Kaikiuriuos Lietuvon atsivežė tėvai, kaikiurie atvyko patys kaip turistai ir dėl II D. karo negalėjo grįžti. Leidimo grįžti į JAV jau 25 metus laukia ir Anastazija Tamoševičienė, gimusi Elizabethe, New Jersey valstijoje.

MASSACHUSETTS TECHNOLOGICAL INSTITUTE studijas gilina Kauno politechnikos instituto žinybinės mikroelektronikos laboratorijos vedėjas dr. Liudvikas Pranevičius, Bostonan atsiustas pagal JAV ir Sovietų Sąjungos kultūrinių bei mokslinių mainų programą.

MUZ. STASYS SLIŽYS paskelbė pranešimą apie Detroito lietuvių jaunimo choro likvidavimą, kurį padiktavo blogas repeticijų lankymas. Šį chora muz. S. Sližys buvo įsteigęs prieš 6 metus ir jau pasiekęs tikrai gražių rezultatų. Gaila, kad juos dabar palaidoja choristų ir jų tėvų nerūpestingumas. Muz. S. Sližys rašo: „Atsisveikindamas su jumis, jaunime, ne daug ką begaliu pasakyti, nes šešerius metus į jus kalbėjau daina, veido išraiška ir mostais, išsiskaidau labai daug tiems, kurie mane suprato. Labai norėčiau, kad dar ilgai savo širdyse nešiotumėte lietuviškos dainos grožį ir melą, prisimintumėte žavingą choro žydėjimo laikotarpį ir jį įvertintumėte. Būčiau laimingas, jeigu sutiktumėte su mano teigimu, jog jūs klydote nepasinaudodami mano pastangomis ir toliau duoti progų pasisemti iš lietuviškos kultūros lobyno jūsų pačių lietuviškos asmenybės ugdyimui. Ir nepamirškite, kad muzika, daina — ne tik grožis, bet ir jėga, padedanti gyventi, neleidžianti nueiti to, kas gražiausia ir vertingiausia žmogui.“ Kaltė, atrodo, tenka Detroito lietuvių išsibarsčiumi užmiesčiuose.

Kiek galima spręsti iš korespondencijų, ir repeticijas atvykdavo tik pusę choristų. Dėl dainininkų trūkumo negalima būdavo surengti net iš anksto užprašytų koncertų. Su panašia problema susiduria ir H. Gobienės vadovaujama „Silainė“. Net ir lietuviškoje pamaldose mažėja maldininkai. Marijonas Snapstys buvo pasiūlyęs suorganizuoti lietuvišką vaikų darželį, bet susilaukė tik 4-5 vaikų. Be abejonės, tai labai liūdnai reikšima Detroito lietuvių kolonijos gyvenime. Negi neįmanoma rasti išeities? Atrodo, choristų atvežimą į repeticijas galėtų suorganizuoti tėvų komitetas talkos pagrindu. Tikėkimės, kad dar ne vėlu pakeisti muz. S. Sližio apsisprendimą ir imtis priemonių jaunimo choro egzistencijai užtikrinti.

MOKSLO IR KŪRYBOS II simpoziumo leidinį savo lėšomis sutiko išleisti ALIAS Cikagos skyrius, vadovaujamas architekto A. Kerelio. Leidinui reikės apie \$1.000. Jį redaguoja inž. J. Rimkevičius.

KOLUMBIJA LB BOGOTOS APYLINKĖS valdyba leidžia rotatorių spausdintą biuletinį „Krivulė“, redaguojama redakcinės komisijos. Jo adresas: Bogota, el. 103 # 22-70, Colombia. „Krivulės“ 3 nr., gegužės-rugpjūčio laidoje, pabrėžiama, kad vienas pagrindinių šio biuletinio tikslų yra Kolumbijoje gimusio ir užaugusio lietuviškojo jaunimo supa-

žindinimas su lietuvių kultūra, Lietuvos istorija. Redakcija jaunuosius skaitytojus supažindina su Tautos švente, Dariaus ir Girėno skrydžio 40-tosiomis metinėmis, su vėliuoniečių lietuvių vėstuvėmis, pateikiama ištrauka iš kun. A. Juškos „Svodbi-nių rėdų“. Keli biuletenio puslapiai skiriami vietinei Kolumbijos lietuvių veiklai.

Brazilija

SAO PAULO Miesto VAIKŲ IR JAUNIMO VII piešimo varžybose IV vietą laimėjo 17 metų amžiaus lietuvaite Janetė Nikitij, „Nemuno“ ansamblio šokėja ir „Mūsų Lietuvos“ savaitraščio jaunimo skyriaus bendradarbe.

MAURYTIS BENDORAITIS, 14 metų amžiaus, dalyvavo masiniame plaukime per Billings ežerą prie Sao Paulo. Jaunasis lietuviukas 750 varžovų grupėje atplaukė 57-tuoju.

Argentina

DOMININKAS BUTKUS, turėjęs stalų dirbtuvę Tandil mieste, pasižymėjo kaip sklandytuvų gamintojas. Šią karjerą jis pradėjo paslauga vienam vokiečių sklandytojų, pataisdamas nulaūžtą sklandytuvo sparną. Kai Tandil mieste buvo įsteigtas sklandytų klubas, jo vadovybė ir miesto savivaldybė paprašė K. Butkų pagaminti sklandytuvą. Šį uždavinį jis sėkmingai įgyvendino jau 1932 m. Atėjęs į valdžią J. Peronui, klubas gavo finansinę paramą kelių sklandytuvų gamybai, kurią taip pat prižiūrėjo D. Butkus. Pagrindus sklandytuvų gamybai jis buvo gavęs I. D. karo metais Šiauliuose, kur jam teko dirbti aerodrome ir taisyti anuometinius vokiečių karo lėktuvus. D. Butkus dabar gyvena Villa Rimpal, Kordobos provincijoje.

Australija

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE įvykusi šio miesto baltiečių sachmatų turnyrą laimėjo lietuvių komanda — V. Liūga, V. Patašius, dr. I. Venclovas, J. Dambrauskas, V. Augustinavičius ir J. Karpavičius. Antroji vieta teko estams, trečioji — latvams. Geriausių A klasės žaidėjų individualios varžybose pirmąsias tris vietas taip pat iškovojo lietuviai: I v. — dr. I. Venclovas, II — V. Liūga, III — V. Patašius. Baltiečių sachmatų turnyro Vilnius-Ryga-Talinas pereinauą taurę laimėjo dr. I. Venclovas.

LITUANISTINIUS KURSUS Melburne šiais mokslo metais lanko tik 28 jaunuoliai. Dėl jų sumažėjusio skaičiaus dvi klases teko sujungti į vieną. Kursantai ruošiasi egzaminams lapkričio mėnesį. Kursų vadovas Petras Stungaila per universiteto profesorių ir lektorių stengiasi iškovoti oficialų pripažinimą lietuvių kalbai, kad ji būtų įtraukta į gimnazijos programą. Mokyklos vedėjas sekančioms mokslo metams yra pažadėjęs duoti daugiau klasių, jeigu bus susilaukta daugiau mokinių. Jų skaičiaus padidinimui rūpinasi lituanistinių kursų lankytojų tėvų komitetas: pirm. Jurgis Rubas, sekr. Dana Balutienė ir ižd. Kazys Mieldžys.

Turkija

P. A. BRAZINSKŲ BYLA spalio 8 d. vėl svarstė Ankaros teismas. Kadangi kilo neaiškumų ginklų ekspertizėje, byla buvo atidėta iki lapkričio 13 d.

Britanija

ROCHDALE LIETUVIAI susilaukė dviejų naujų inžinierių. Aston universitete civilinės inžinerijos studijas baigė Paulius Navickas, gamybinės inžinerijos — Petras Gugas. Universiteto vadovybė pakvietė inž. P. Navicką ruoštis doktoratui. Aną jauną inžinierių yra gimę 1950 m. Rochdale mieste, lanke sekmadienį Manchesterio socialinio klubo lietuviška mokykla, šokę tautinius šokius. Jiedu gražiai kalba lietuviškai.

NIDOS KNYGŲ KLUBAS jau ruošia 1974 m. kalendorių su kasdien nupiešiamais lapeliais ir kiekvienai dienai skirtais pasiskaitymais.

Sveicarija

LIETUVAITES SESELES Ingembohle lankė vysk. A. Deksnys ir kun. A. Valandius. Sveicarijoje dar yra 34 lietuvaite vienuolės.

PROF. DR. JUOZAS ERETAS „Team“ žurnale paskelbė straipsnį apie Sovietų Sąjungos ir Kinijos santykius. Baigdamas jis dar išveda, kad kiniečiai, Wilhelmo II 1895 m. pavadinti geltonąja grėsme Europai, dabar gali tapti Europos geltonąja viiltimi.

SOVIETŲ DAILES PARODOJE Aubone (tarp Zenevos ir Lozano) yra latvių ir estų kūrinių, o lietuviams dailininkams atstovauja tik vienas grafikas Sigutės Valiuvienės raizyns „Seima“. Dail. S. Valiuvienė yra talentinga knygų iliustratorė. Parodoje taipgi sutelkta daug ikonų, kurios pardavinėjamos sveicarams ir už kurias reikalaujama net iki 7.500 sveicariškų frankų. Tas ikonas kompartija greičiausiai bus surinkusi iš uždarytų cerkvių ir privačių namų pasipiniginimo tikslu.

EUROPOS LIETUVISKŲJŲ STUDIJŲ XXI SAVAITE sekančią vasarą bus rengiama Sveicarijoje, Morsbache, prie Keturių kantonų ežero. Organizaciniais reikalais rūpinis dr. A. Gerutis, kun. J. Jūratis ir kiti Sveicarijos lietuviai.

MUZIKAI ONA IR ALFONSAS MIKULSKIAI, Toronto s. Stepo Kairo muzikinio vieneto pakviesti, ištisą savaitgalį dėstė kanklių muziką jaunuosiom kanklininkėms ir kanklininkams. Jaunujų atstovai — Snaigė Valiūnaitė ir G. Kalinauskas taria padėkos žodį. Nuotr. S. Dabkaus

DELHI, ONTARIO

LIETUVOS KARIUOMENĖS ir žuvusių minėjimą rengia vietos šaulių kuopa lapkričio 17, šeštadienį, 7 v. v. vengrų salėje. Programoje numatomas trumpas žodis, Hamiltono mergaičių choro "Aldas" ir sol. V. Verikailio dainos, Delhi jaunimo ansamblio "Palanga" pasirodymas, šokiai, bufetas, loterija, Kor.

MARIJOS ŠVENTĖ. L.K. Moterys Dr. J. J. skyrus gruodžio 9 d. po 11 v. pamaldų parapijos salėje ruošia metinę šventę ir N. Pradėtosios Marijos pagerbimą. Paskaita skaitys O. Gustainienė. Visi parapijiečiai maloniai prašomi dalyvauti. — Gruodžio 31 d. Delhi miesto savivaldybės salėje ruošiamas N. Metų sutikimai. Visus prašome atsilankyti ir paremti mūsų veiklą. — Sekantis visuotinis Draugijos susirinkimas įvyks lapkričio 21 d., 7 v.v., p.p. Žiogų namuose. Visas narses prašome dalyvauti. Pirm. J. Žiogienė.

PRADĖDA ATBUSTI apylinkės lietuvių kultūrinė veikla po ilgokų vasaros atostogų. Jaunimo ansamblis "Palanga" — vyresnieji ir jaunesnieji intensyviai mokosi tautinių šokių. Grupės narių sudėtis beveik kasmet po truputį keičiasi, tačiau niekad nepavargsta vadovai lieka tie patys — Elena Augustinavičienė, Agutė Ratavičienė su dukrom ir Kęstutis Lawson. Artimiausias ansamblio pasirodymas numatomas vietos apylinkės rengiamame Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 17 d.

Kor.

DELHI-TILLSONBURG, ONTARIO

LIETUVOS kariuomenės ir žuvusių PAMINĖJIMAS įvyksta lapkričio 17, šeštadienį, punktualiai 7 valandą vakaro DELHI VENGŖŲ SALEJE

PROGRAMOJE: žuvusių paminėjimas, Hamiltono choras "Aldas" su solistu Vaclovu Verikailčiu, Delhi ansamblio "Palanga", šokiai, bufetas, loterija. Visi tautiečiai prašomi gausiai dalyvauti. Delhi šaulių kuopa

DETROIT, MICHIGAN

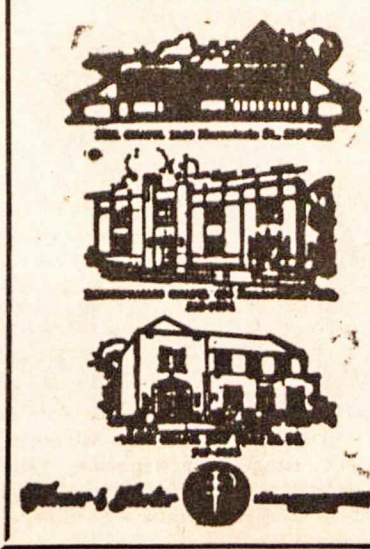
PAGERBTI DU MYKOLAI. Rugsėjo 29 d. buvo suruoštos šauliškos pagerbtuvės "Švyturio" kuopos dviejų šaulių Mykolų — Vitkaus ir Kizlo. Pirmiausia buvo pagerbtas LŠ ST c.v. jūros šaulių vadovas Mykolas Vitkus, visą eilę metų einęs "Švyturio" kuopos pirmininko pareigas, 60 metų amžiaus sukuriantis pareigas. Apie jį teks parašyti atskirai. Pagerbtuvės suruošė komitetas: pirm. J. Kinčius, A. Sukienė, V. Kulbokienė ir St. Lungys. Dalyvavo apie 100 asmenų. Prie garbės stalo sėdėjo: M. Vitkus, M. Kizis, J. Kizienė, kun. K. Simaitis, V. Tamošiūnas, K. Daugvydas, K. Daugvydienė, J. Mitkus, A. Sukys. Apie sukuriantis pareigas žodį tarė Vl. Mingėla, pakviestas pranešėjos A. Sukienės.

M. Kizis nėra detroitietis — gyvena už plačios Detroito upės Kanados pusėje, Windsorio Tekumseh priemiestyje. 1972 m. įsijungė į Detroito jūros šaulių kuopą "Švyturys". Jo tarnybos ir šauliškos veiklos lape atžymėta, kad Lietuvoje 1933 m. įstojo į Raguvos šaulių būrį. Kai buvo perkeltas į A. Panemunę, jos būryje ėjo įvairias pareigas. Keletą metų buvo to būrio vadu. Tad "Švyturio" šaulių sudarytas komitetas jį pagerbė 40 metų šauliškosios veiklos ir vardadienio proga.

"Švyturio" kuopa daug laimėjo, įsijungus tokiame patyrusiam nariui ir šį dalinį: jis suorganizavo Windsorio šaulius. Kas žino, gal vėliau ir ten bus įsteigta šaulių kuopa? Tuo reikalu M. ir J. Kizių namuose lapkričio 4 d. buvo sukvietas Windsorio, Ont., gyvenančių šaulių informacinis susirinkimas.

M. Kizis yra tvirtas patriotas. Jis nuolat remia periodinę ir neperiodinę lietuvišką spaudą, yra nuolatinis "Tėviškės Žiburių" prenumeratorius. Namuose nuolat didėja jo biblioteka. Kizių rezidencijoje sukauptą gana daug brangių meno daiktų. Labai pakilus lietuviškų knygų spausdinimo išlaidoms, jie daug kam pagelbsti jas išleisti — yra kultūrinio užmojų rėmėjai. J. ir M. Kiziai

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

ROCHESTER, NEW YORK

ATSIKLAUSIAMA PARAPIJOS PERKĖLIMO REIKALU. Spalio 28 d. pamaldų metu Sv. Jurgio lietuvių kat. parapijos bažnyčioje buvo išdalyti lapeliai, kuriuose parapijiečiai kviečiami pasisakyti parapijos perkėlimo reikalui. Esami pastatai esą pasenę, reikalauja didelio remonto ir praplėtimo. Be to esą negalima patenkinti parapijos reikalų. Daugelis parapijiečių jaučia, kad dabartinėje vietoje tolimesnis parapijos išsilaikymas bei augimas nebeįmanomas, net ir jos ateitis neaiški. Lapeliai pasirašyti parapijos klebono kun. J. Dyburio ir parapijos tarybos k-to pirm. Fr. Mockevičiaus. Toliau rašoma, kad parapijos planavimo komisija po ilgų svarstymų priėjusi išvados, jog parapiją perkeldinti galima ir kad parapijiečiams perkeldinimo išlaidos yra pakeliamos. Būtent: naujos parapijos projektas atsieitų apie 400,000, už dabartinę vietą turėtų gauti \$200,000, \$100,000 ilgalaikė paskola ir \$100,000 suaukotų parapijiečiai, aukodami po \$500. Kad parapijos taryba žinotų ką kiekvienas parapijietis tuo klausimu galvoja, visi parapijiečiai, pradedant šešiolikmečiais, kviečiami pridėti lapeliuose pasisakyti taip ar ne.

Sv. Jurgio lietuvių kat. parapija yra būdingas liudininkas, kaip prieš 70 ir daugiau metų pirmųjų emigrantų įvairios etninės grupės kūrė, tos pačios religijos žmonės, bet skirtingų tautybių statė vieną šalia kitos gana erdvas bažnyčias, sales ir mokyklas. Vienas toks būdingas pavyzdys, vertas etnografo dėmesio, tai Ročestery, Hudson gatvėje, maždaug 2 mylių linijoje, atsiradimas 5 maž-

nyčių: 3 lenkų (viena iš jų vad. "nepriugulmingųjų"), vokiečių, lietuvių ir ukrainiečių. Visos — katalikų. Tos bažnyčios gana erdvios, su augštais bokštais, mūrinės, šalia — dideli salių, klebonijų ir mokyklų pastatai. Lietuvių Sv. Jurgio mūro bažnyčia, salė, mokyklą ir kleboniją nuo lenkų ir vokiečių skiria tik priešinga tos pačios gatvės pusė. Todėl lietuvių kat. parapija ir išliko pati lietuviškiausia galbūt visoje Amerikoje.

Bet laikas bėgo nesulaikomai, keitėsi žmonės ir daiktai; aplink pirmąsias tris parapijas apsigyveno spalvotieji žmonės, atsikėlė kriminaliniai nusikaltimai, žmonių užpildinėjimai. Didelės vokiečių parapijos liko tik vardas, jos parapijiečių didelė dauguma — jau spalvotieji žmonės. Dėlto ir lietuvių parapija su savo gražiu ir erdviu pušų sodeliu tarp gatvės ir klebonijos atsidūrė prieš gana sunkią išlikimo problemą.

OKTETO KONCERTAS. Lapkričio 10 d. rengiamame lietuvių radijo programos linksmavakaryje meninę programą atliks svečiai iš Klevelando — Rito Babicko vyrų oktetas. Po programos — šokiai, loterija ir kitos prašmatnybės. Maloniai laukiami svečiai ir iš Kanados. Vakaro pradžia — 7.30 v. v. Sv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 555 Hudson Ave.

KNYGŲ ISPARDAVIMAS. Sv. Jurgio lietuvių parapijos žemutinėje salėje spaudos kioske gaunamos papiginta kaina knygos: Algio Rukšeno "Day of Shame" (buv. \$8.95, dabar \$7), Stasio Raštiko "Įvykiai ir žmonės", K. Ališausko "Kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės", plokštelės "Jūratė ir Kastytis" ir kitos.

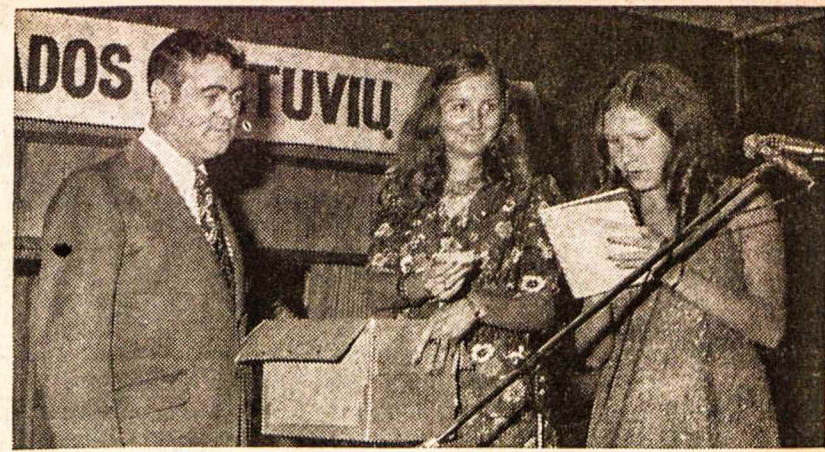
VASYLIŪNŲ KONCERTAS. Spalio 28 d. įvyks smuikininko Izidoriaus Vasyliūno, klarnetisto D. Mott ir pianisto dr. Vytenio Vasyliūno, K. V. Banaičio kamerinės muzikos koncertas sutraukė apie 150 lietuvių klausytojų. Koncertas įvyko Nazareth College mažojoje salėje. a. sb.

Glen Meyer, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums suruoštą 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį: p. p. Belaišiams, Žiogams, Gurklams, Rinkams, Budriams, Stanačiams, Pyteriams, Stanačiams, Goldikams, Osv. Gutauskams, Mickevičiams, Valteriams, Petkams, M. Alg. Petkams, Beržiniams, Vyšniauskams, J. St. Augustiniams, Jul. Nakrošiams, Masuliams, Žilvičiams, Vidmontams, Mitrauskams, Rakščiams, Lukošiams, Gužams Hamiltono, Siesikienei, Nakrošiams Toronto, Siurnoms, Andriekienei, Alf. Kairiui, D. Naginskui, Jokubiliams, Vaseliūnėnei, J. Godo, S. ir Dianai Salkams. Už jūsų parodytą didelį nuosirdumą ir labai gražias ir vertingas dovanas, taip pat labai malonias praleistą laiką esame labai dėkingi. Ypatinga padėka J. D. Žiogams, kurie visa tai suruošė.

P. A. Evans

Kanados Lietuvių Dienos proga Toronto studentai surengė loteriją, kurios pelną pasidalino per pusę su KLB Toronto apylinkės valdyba. Prie bilietų dėžės iš kairės ir dešinės: buvęs Toronto miesto valdybos narys T. O'Donohue, Vida Bubelytė ir stud. Abromaitytė. Nuotr. S. Dabkaus

SYRACUSE, NEW YORK

TAUTYBIŲ FESTIVALIS. Syracuse mieste jau keleri metai veikia Syracuse miesto ir Onondaga apskrities Kultūrinių Išteklų Taryba (Cultural Resources Council), kuri kas metai ruošia tautybių festivalius. Toks, jau penktasis, tautybių festivalis įvyko ir šiemet — lapkričio 3

ir 4 d.d. Onondaga War Memorial, pačiame Syracuse miesto centre. Nors lietuvių čia gyvena labai nedaug, bet jie uoliai dalyvavo šiame festivalyje. Šiais metais lietuvių parodė lietuvišką namelį, o programoje dalyvavo viešnia iš Ročestery — solistė Birutė Čypienė. Ji dainavo šeštadienį, apie 7 v.v., viršutinėje salėje, o apatinėje salėje visą laiką vyko tautybių paroda: eksponatai, valgiai ir pan. Kas metai į šiuos festivalius atsilanko keliolika tūkstančių žmonių. Lietuvių atstovas festivalio rengimo komitete buvo Frank Petrauskas, kuris daug dirbo, kad festivalis pasisektų. K.

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVE, O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

Ontario miestinio eismo programa

PASIRINKIMAS KIEKVIENAM

Kai miestai labai padidėja, pasidaro savotiškai baisūs.

Jie tampa nebesukontroliuojamais ir negali pačius jų įsteigėjus.

Didžiausi tvarkos pažeidėjai dažnai būna eismo sistemos.

Automobiliai ir sunkvežimiai gali tapti grėsme, vieškeliai ir keliai — rūkstančiom kolonom. Požeminiai traukiniai gali sutrikti, autobusai — nepajėgti vežioti vis didėjančio krūvio.

Vietinės bendruomenės stengiasi iš anksto pasiruošti problemų sprendimui. Tam yra ir pagalba — dabarčiai ir ateičiai.

Pirmenybė žmonėms

Pirmoje vietoje žmonės.

Dėlto Ontario vyriausybė skatina tokią miestinio eismo sistemą, kuri tikrai galėtų tarnauti Ontario gyventojams — veiksmingai, patogiai, pigiai ir mažiausiai žalogų gamtinę aplinką.

Eismo ir ryšių ministerija įvedė "GO A NEW WAY" — miestinio eismo programą, siekiančią išvystyti modernią keliavimo sistemą mūsų miestuose bei didmiesčiuose, ir ją remia lėšomis.

Nauji autovežimiai

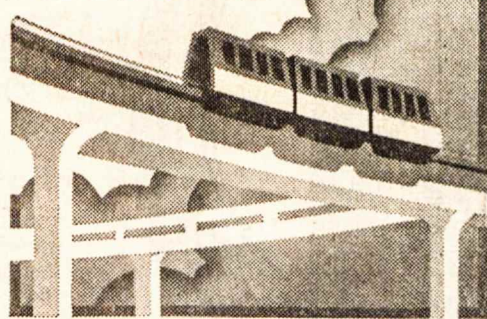
Patogūs autovežimiai ir tinkami įrengimai daro viešąją eismo sistemą patrauklią. Dėlto vyriausybė moka 75% savivaldybėms už autobusus, tramvajus, troleibusus ir panašias eismo priemones.

"Go Urban"

Ruošiama nauja, viliojanti vidutinės apimtės eismo sistema didelių miestų savivaldybėms. Ši sistema bus pilnai automatinė, tyki ir švari. Ji yra daug pigesnė už požeminius

GO URBAN

Tyki, švari eismo priemonė. Tai dalis sistemos "GO A NEW WAY"

Miestų eismas bus vienas didžiausių užmojų, reikalaujantis visų mūsų pastangų ateinančių kelerių metų laikotarpyje. Dėlto Ontario vyriausybė išvystė "GO A NEW WAY" —

traukinius ir greitkelius, gali naudoti esamus kelių, o jos kiek pakelti gairiniai tokai mažai tekliaudo pėsčiųjų ar autovežimių judėjimui.

Miestai, įsivendantieji "GO URBAN" sistema, gaus paramą iki 75%.

Išdėstyto valandos

Kitas būdas sumažinti judėjimo susikimšimui yra išdėstyti gyventojų darbo valandas ir kasdien bei kas savaitę reguliuoti eismą. Kai keleivių poreikiai gali būti išdėstyti ilgesniam laikotarpiui, žmonės gali greičiau judėti. Tokių galimybių studijos gali gauti paramą iki 75%.

Vyriausybė jau vykdo savo tarnautojų darbo valandų išdėstymo programą ir tikisi, kad kiti taip pat pasinaudos jos patirtimi.

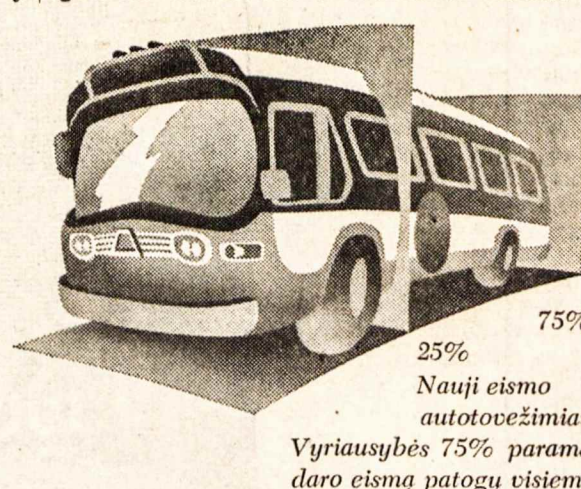
Skaitytuvo tvarkomas eismas

Metropoliniame Toronte skaitytuvo tvarkoma eismo sistema įrodė, kad kelių pajėgumas gali būti žymiai padidintas skaitytuvo. Suma, kuri sutalpoma kelių tiesyboje, yra dažnai lėšos, padengiančios skaitytuvų įrengimus.

Vyriausybė apmoka 50% įrengimų, reikalingų įvesti arba išplėsti skaitytuvų sistemoms miestuose ir įrengti eismo kontrolės priemones.

Veiksmingas kelių tvarkymas

Savivaldybės gali padidinti eismo apimtį įvesdamos daugiau vienos krypties gatvių, tam tikras valandas siuntų pristatymui ir įrengdamos modernias autoaikštes. Savival-

25%
Nauji eismo autovežimiai
Vyriausybės 75% parama daro eismą patogų visiems

modernią eismo programą pagal Ontario savivaldybių poreikius. Šia programa gali pasinaudoti kiekviena Ontario savivaldybė, jei tik nori joje dalyvauti.

GO A NEW WAY

Ontario's new Urban Transportation Program.
Ministry of Transportation and Communications.

Hon. William G. Davis, Premier. Hon. Gordon Carton, Minister. A.T.C. McNab, Deputy Minister.

Ontario

SKAITYTOJAI PASISAKO

TURIME IR DRAUGŲ

Spalio 19 d. savo pašto dėžutėje radau laišką su "Star" iškarpą iš spalio 18 d. Laiško autorė — mano kaimynė, labai gabi, veikli ir sumani moteris Mrs. Sheila Morton, gyvenanti 79 Evelyn Ave., Toronto. Ji man rašo:

"Mielas Pone, Stai mano praėjusios dienos laiškas, atspausťas "Star" dienraštyje. Jūs nuširdžiai esate leidžiamas jį panaudoti jūsiškį spaudoj, jeigu tai rasite reikalinga. Taipogi aš žinau ir kitą asmenį, kuris žino, jog šis parkas paskutiniui metu jau buvo vadinamas "Towney Park", bet nebe "Oakmount Park". Towney pats žaidavo futbolą šiame parke būdamas dar jaunamečiu berniuku. Kadangi jis ir dabar tebėra 37 metų amžiaus, tai aldermanės Eayers teigimas, jog "Oakmount" pavadinimas esąs jau 70 metų senumo, yra klaidingas.

Aš visa širdimi tikiu, kad Jūs galėsite pasiiaikyti šį "Park Lithuania" vardą ir mūsiškiai "reformininkai" negalės jo pakeisti. Jeigu aš dar galėčiau kuo nors Jums padėti, prašau skambinti man telefonu 767-5298.

Sheila Morton (Mrs. John).
Pr. Als.

LIETUVIŲ FONDAS

Man labai maloniai pakuteno nervus žinia, kai Amerikos lietuviai iškelė mintį steigti Lietuvos Fondą, kuris ne tik materialiai, bet ir moraliai stiprins lietuvių tarpe tautinį susipratimą. Amerikiečiai lietuviai, kurių yra apie milijonas, pasirošę suteikti milijoną dolerių. Kanadiečiai pasėkė ta didžiąją idėją ir pasiūžę suteikti šimtą tūkstančių dol., nors lietuvių čia yra tik apie trisdešimt tūkstančių. Kanadiečiams atrodė bus sunku planą išpildyti, tačiau gana sumanių ir energingų vadovaujančių asmenų ir lietuviškos visuomenės dėka kanadiečiai \$100.000 jau beveik turi.

Aš labai nustebau, kad skleidžiant Lietuvos Fondo idėją ir telkiant lėšas, atsirado opozicija ir dar tokių asmenų tarpe, kurie, mano manymu, turėtų daugiau suprasti ir įvertinti šią didžiąją idėją, negu aš. Tačiau atsivertęs kitą lapo pusę, supratau, kad yra toks gamtos dėsnis: "Kiekviena akcija išaukia reakciją".

Pereito šimtmečio pabaigoje garsusis švedas inžinierius Nobelis savo kapitalą — apie dešimt milijonų dolerių testamentu keliu užšaldė banke ir pavedė palūkanas išmokėti mokslo, kultūros, medicinos, taikos ir kitieji gerovės reikalams. Jau 1901 m. pradėta išmokėti premijas. Iki šiol išmokėta milijonai žmonių gerovei. Garsusis Nobelis suprato, kad pasaulyje reikia kelti kultūrą, gygyvenimą. Tada gal bus galima įgyvendinti taiką. Žmonija pasiekė labai daug visose mokslo šakose, tačiau taikos srityje beveik nieko. Pasaulio mokslininkai ir karo vadai nestengė karo sustabdyti, tad išleido taisykles, kaip reikia kariauti. Per antrą pasaulinį karą buvo išuždyta

dešimtys milijonų jaunų vyrų. Tiems, kurie daugiausia išuždė, buvo prisegti ordinaai, nes jie žudė pagal paskelbtas taisykles. Vokiečiai gi išuždė 6 milijonus žydų ne pagal taisykles, tad jų vadus pakorė.

Ir mums, lietuviams, reikia panašaus fondo, stiprinančio lietuviškosios veiklos pastangas. Lietuvių Fondas kaip tik ir yra mažasis mūsų Nobelio fondas, vertas visų paramos.

Juozas Mockus

KAS DAROSI?

S. m. rugpjūčio mėnesį Toronto įvyko paroda "The Canadian National Exhibition". Joje buvo įdomių dalykų ir kultūrinių požiūriu. Buvo ir Sovietų Sąjungos paviljonas, kuriame netrūko eksponatų ir iš jos pavergtų tautų bei pačios Sovietų Rusijos respublikos. Lietuvių skyrius šiame paviljone buvo vienas iš pačių blogiausių bei neįdomiausių visoje S. Amerikoje. Sovietų valdžia taip paniekino lietuvių, kad nežinančiam valstiečiui būtų gėda gyventi Lietuvoj. Propaganda apie Lietuvą buvo ne tik nepatenkinama, bet ir labai klaidinga. Cituoju pirmą sakinį iš Rusijoj išleistos knygelės, kuri buvo pardavinėjama paviljone: "August 3, 1940 marked... a momentous date in the history of Lithuania, on that day, the Soviets acceded to the request of the Lithuanian people for admission to the Union of Socialist Soviet Republics." Ar čia nėra paniekinimas lietuvių, gyvenančių S. Amerikoje? Visi darbai, visos pastangos išlaisvinti Lietuvą ir parodyti, kad Lietuva yra pavergta, lieka be prasmės. Aš klausiu, kodėl Toronto lietuviai praleido tylomis šį savo tautos paniekinimą? Nebuvo nei protesto, nei boikoto. Niekas nepristatė leidinių apie Lietuvą, spausdintų S. Amerikoje, kuriuose išdėstyta tikroji padėtis Lietuvoje. Lietuviai, ar jūs miegate?

Ramūnas Švarcas,
SAL Studentų Sąjungos
centro valdybos vadū

Red. pastaba. Prieš Sov. Sąjungos paviljoną jos kariuomenės choro koncerto dieną buvo surengta bendra įvairių tautybių automobilių demonstracija. Ta proga buvo dalinami ir atitinkami lapeliai. Dalyvavo ir lietuvių grupė. Paprastai šioje parodoje lietuvių skyrių organizuoja ir K. L. B. Toronto apylinkės valdyba, bet šiais metais tokio skyriaus nebuvo dėl staigaus valdybų pasikeitimo. S. Amerikos lietuvių paruoštų leidinių apie Lietuvą sovietiniam paviljonui juk neįmanoma įsilyti už jokių pinigų.

VALSTYBINĖS SIENOS

Vienas "T2" skaitytojas pasiuntė laišką draugijai "National Geographic Society" Vašingtone, kuri leidžia plačiai skaitomą geografinį žurnalą "National Geographic". Laiške buvo protestuojama dėl š. m. rugpjūčio mėnesio nr. įdėto žemėlapijo, kuriame Pabaltijo kraštai buvo pažymėti tik USSR raidėmis. Gautas šio turinio atsakymas:

"Dėkoju už Jūsų laišką, rašytą 1973 m. liepos 23 d. Jis buvo perduotas man, nes aš buvau tas asmuo, kuriam buvo pavesta paruošti Gotlando žemėlapi mūsų žurnalo rugpjūčio mėnesiui. Gauta keletas kritiškų pastabų tuo klausimu. Į jas atsakiau individualiai.

Visi mūsų žurnalo žemėlapiai paprastai būna paruošiami atitinkamiems straipsniam. Minėtame straipsnyje buvo minėta tikrai Estija, dėlto kitos dvi Baltijos šalys nebuvo išryškintos. Vienintelis mažo orientacinio žemėlapio tikslas buvo parodyti Gotlando vietą santykyje su Baltijos sritimi. Dėl politinės tikrovės, žemėlapijo dydžio bei mastelio negalėjome pridėti nei paaiškinimo, nei buvusių sienų.

Mūsų Draugija nėra pakeitusi nusistatymo rodyti faktines sienas ir, kur vieta leidžia, pridėti paaiškinimą. Esu tikras, kad mūsų didieji sieniniai žemėlapiai ir mūsų atlasas ir toliau žymės pastabą, paaiškinančią trijų Baltijos valstybių politinę būklę, kol JAV valstybės departamentas neatšauks dabartinės būklės pripažinimo. Be to, aš visai sutinku su Jūsų jausmais šiuo klausimu. Aš taip pat tikiuosi, kad ateis laikas rodyti šias valstybes nepriklausomas Europos valstybių bendruomenėje. Matote, esu gimęs ir augęs Rygoj, Latvijoje."

Gunars J. Rutins
Geographic Art Division
AUKOTOJAI

Be savo bažnyčių, salių ir kitų institucijų išlaikyti lietuviybę Kanadoje ir kitur būtų labai sunku. Jų išlaikymas remiasi geros valios lietuvių aukotojais. Gyvenimo patirtis rodo, kad daugiausia aukoja tikintieji tautiečiai. Per 20—30 metų kiekvienas savo parapiją remias lietuvis yra paaukojęs po kelis tūkstančius dolerių. Mes turime gerų tautiečių, kurie pamaldose nesilanko ir savo bažnyčioms neuokvoja. Tuo būdu jie išvengia net solidarumo įnašų mokėjimo, kurie pvz. Toronte renkami (vokeliais) pamaldų metu. Tokie tautiečiai turėtų stambesnėmis aukomis remti lietuviškas institucijas. Iki šiol tikintieji nešė perdidelę našą aukų srityje. Reikia rasti kelius į kišenės ty, kurie nuošaliai laikosi nuo parapijų ir prie lietuviškų institucijų išlaikymo mažai tepsidėda.

J. Valdonis

PAS KANADOS MINISTERĮ PIRMININKĄ

Šeši baltiečių atstovai 1973 m. spalio 23 d. buvo priimti Kanados min. pirmininko P. E. Trudeau, užsienio reikalų ministro M. Sharp ir daugiaukultūzų reikalų ministro dr. S. Haidasz. Priėmimo dalyvavo ir premjero sekretorius M. O'Connell (buvęs darbo ministeris). Priėmimas įvyko Otavoje, premjero kabinete parlamento rūmuose. Baltiečiams atstovavo Baltiečių Federacijos Kanadoje ir Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs, atstovs V. Liepinš, estų tarybos pirm. J. Lupp ir atstovs G. Kahar, KLB krašto valdybos pirm. Eug. Čuplinskas ir vicepirm. J. R. Šimanavičius.

Daugiausia kalbėtasi klausimais, susijusiais su dabar vykstančia Europos saugumo konferencija ir Kanados valdžios pažiūra į Pabaltijo valstybių okupaciją.

S. R. — German Aggression against Lithuania" su atitinkamais įrašais.

KLB krašto valdyba

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviai tekėti, apsaugo nuo nevaldomų, nuo puvimo bakterijų bei įsuneikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per išitus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymoja bei stiprinamojo galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

Siuntiniai ir laiškai švenčių proga

Neužmirškite pridėti
siuntėjo adresą
angliškai ar prancūziškai

Naudokite tinkamo dydžio
vokus (mažiausia 5½"
ilgumo ir 3½" platumo)

Prieš išsiųsdami
prikljuokite pakankamas
vertės ženklą

Užrašykite aiškiai gavėjo adresą,
jo kraštą žymėdami tik prancūziškai ar angliškai

Siuntinius užjūrin gerai įpakuokite, tvirtai suriškite ir nuneškite į savo paštą, kur jums bus nustatyta tiksli persiuntimo kaina.

Visi jūsų siuntiniai bei laiškai

LIETUVON

paštui turi būti pristatyti:

Laiškai ir atvirukai (PAPRASTU PASTU) iki **LAPKRIČIO 9**
Laiškai ir atvirukai (ORO PASTU) iki **GRUODŽIO 7**
Siuntiniai (ORO PASTU) iki **GRUODŽIO 5**

Canada Post Postes Canada

Heidelberg

Alus iš tyro šaltinio vandens

Ir tai yra tiesa!

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1973. XI. 8 — Nr. 45 (1240)

LIETUVIAI — ESTŲ IR LATVIŲ SVEČIAI

Spalio 20 d. gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia dalyvavo kaip garbės svečiai Otavos estų ir latvių korporacijų filisterių suruoštame akademiniame bankete National Arts Centre Salon salėje. Konsulas savo kalboje priminė, kad Estija, Latvija, Lietuva ir Suomija, kurdamos savo nepriklausomas valstybes 1918 m., turėjo pasitarimus Rygoje, Taline ir Helsinkyje ir 1920 m. buvo nutarę sudaryti Baltijos valstybių santarvę. Lenkija pareiškė norą prisidėti, bet jos sąlygos ir Vilniaus krašto užėmimas pasitarimus nutraukė. Jei penkios valstybės su 43 milijonais gyventojų būtų sudariusios tvirtą santarvę, šiandien jų likimas gal būtų kitoks. Konsulas linkėjo baltiečiams glaudaus bendravimo ir budrumo, kad nepadarų istorinių klaidų.

Kasmetinis estų ir latvių korporantų filisterių banketas Otavoje rengiamas baltiečių santykiams sustiprinti. Į šį uždaro pobūdžio parengimą lietuviai kviečiami svečiais. Jų šiemet dalyvavo 14 asmenų.

Tą pačią dieną konsulas buvo susitikęs ir turėjo ilgesnį pokalbį su senatoriumi P. Ūzyzk

parlamento rūmuose. Sen. Ūzyzk ypatingai remia Kanados tautinių mažumų reikalus.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Generalinis Lietuvos konsulas Kana-dai dr. J. Žmuidzinas kalba KLB Otavos apylinkės metiniame susirinkime 1973 metų spalio 21 dieną

LIETUVIŠKOS PROBLEMOS KRAŠTO...

(Atkelta iš 3 psl.)

simbolinis, nes primena paver-gėjo retežius, kurie dar kausto Lietuvą". Gėrimai ir dar kaikas gauti nemokamai reklaminiiais sumetimais. Tvirtinama, kad Hamiltono lietuviai niekada nebuvo gavę tokio dėmesio kaip šį kartą. "The Spectator" paskyrė pusę puslapio aprašymui ir nuotraukoms, o "East Hamilton News" — net du puslapiu. Radijo stotis CHML visą savaitę dar stengėsi priminti tą lietuvių vakarą. Londono apyl. pirm. Edm. Petrauskas turėjo puspenktos valandos pasikalbėjimą su reporteriais laikraščelio, leidžiamo tarnautojams didžiosios draudos bendrovės "London Life", kurioje jis dirba. Jis atviraais žodžiais pavaizdavo Lietuvos ir čia atsidūrusių lietuvių likimą, pasisakė prieš tirpdinimo katilą, papasakojo apie Baltijos valstybių likimą ir pabrėžė etninių grupių augantį svorį. Laikraštėlis keliauja po visą Kanadą. Jo tiražas — 12.000.

Londono apylinkė prisidėjo prie Ukrainos badmečio demonstracijų. "Baltijos" ansamblis dalyvavo "Klondike Days" programoje Edmontone. A. E. Pociaus pastangomis mėginama gauti sutikimą, kad universitetė dėstoma lietuvių kalba būtų užskaityta oficialiu kreditu.

Winnipegio lietuviai reikėsi tarp kanadiečių su tautodailės paroda. Ar toks kelias teisingas,

(Bus daugiau)

Vasarą prisimenant. Monika Glanertaitė, 16 m. amžiaus, vandens slidžių čempionė, rungtis su bangomis. Kalgario mieste, Albertoje, laimėjo sidabro medalį. Ji yra dalyvavusi ir Toronto lietuvių sportinėje veikloje. Šiuo metu studijuoja kalbas Freiburgo universitete, V. Vokietijojej
Kliše Vyt. Maco

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

NEW TORONTO. Prie Lakeshore ir septintos gatvės atskiras mūrinis 7 kambarių namas, Vandeniu - alyva šildomas; privatus įvažiavimas, vieta garažui. Geras pirkiny dirbantiems vakarų Toronte. Įmokėti \$7,000, prašo \$34,000.

PRIE DURHAM MISTELIO, maždaug 80 mylių nuo metropolitio Toronto, 8 kambarių mūrinis namas ir 5 akrai žemės, 370 pėdų ant asfaltuoto 4 kelio. Puiki galimybė pastatyti motelį. Įmokėti \$15,000. Pilna prašoma kaina — \$31,000.

SPRINGHURST — TYNDALL AVE. apartamentų rajone, 8 kambariai, 2 prausyklos, nauja šildymo sistema. Gera vieta nuomojimui, geras susisiekimas. Įmokėti apie \$10,000.

BLOOR ST. W. — CLOVENDALE MALL, gražus 6 kambarių viena-augštis (bungalow); skoningai išdekoruoti, gražūs kambariai, pilnai įrengtas rūšys. Arti krautuvų ir mokyklų. Įmokėti apie \$15-20,000 ir viena atvira skola 10-čiai metų.

ANNETTE — KEELE ST., komercinis pastatas 14 kambarių — 3 butai su atskirais įėjimais, tinkamas gydytojui, dantų gydytojui ar panašiam profesionalui. Prašoma kaina — \$59,000. Yra vieta 6 automobiliams.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRS 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3

Antradi. 10-3

Trečiadi. 10-7

Ketvirtadi. 10-7

Penktadi. 10-8

Šeštadi. 9-12

Sekmadi. 9-30-1

MOKA:

už termininius indėlius —

dvių metų 8½%

vienų metų 8%

už taupomąsias (savings) s-tas

už depozitų-čekių sąskaitas. 6¼%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės iki \$10,000 8%

asmeninės — naujas 8½%

nekiln. turto iki \$50,000 8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokesčius už nekiln. turto, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Žiūsi tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET

259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031

(Warden & Ellesmere)

Parduodama įvairiausi šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama degti ir šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiuojama galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

BEST ELECTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Prieš nuleidžiant vėliavą jubilėjinėje skautų stovykloje Beaumont, Ohio, dalyvės gieda giesmę. Toliau matyti v. s. A. Saulaitis, P. Verselis (Vokietijos vadeiva) ir pirmūnas P. Jurgėla

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės vyksta Loretto mokyklos ir Priskėlimo par. salėse. Loretto salėje treniruojasi berniukai ir mergaitės iki 12 m. pirmadienį 6-7.30 v., jaunieji ir vyrai 7.30-10 v. Priskėlimo par. salėje trečiadieniais 6-7.30 v. treniruojasi mergaitės 16 ir 18 m., 7.30-9.30 v. berniukai iki 16 m.

Stalo teniso treniruotės vyksta Lietuvių Namuose žemutinėje salėje ketvirtadieniais nuo 6 v.v.

V. Nešukaitė dalyvavo stalo teniso turnyre Anglijoje. Po kelių laimėjimų teko vėl pralaimėti savo nuolatinei Britų Bendruomenės priešininkei K. Mathews. Nešukaitė čia dalyvavo dar keliuose turnyruose ir po to vyks į Paryžių.

Dvidešimtpenkmecio leidinys pasirodė sukaustuvinio baliaus metu. Leidinys apima visas Vyčio puoselėtas sporto šakas ir yra gausiai iliustruotas. Kiekvieno vyčioje pareiga įsigyti šį leidinį. Kaina tik \$3.00. Prašome pasiskubinti, nes išleistas ribotas skaičius egzempliorių. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Stalo teniso žaidėjai — Ald. Plučaitis, Birutė Plučaitė ir Paulius Klevinas dalyvavo tarptautiniame stalo teniso turnyre Kingstone, Ont. Birutė mergaičių klasėje iki 18 m. amžiaus iškovojo I v. Sis jos laimėjimas yra svarbus tuo, kad baiginėse rungtynėse nugalėjo nuolatine savo "priešininkę" M. Damankos. Moterų klasės baigmėje pralaimėjo tai pa-

čiai montrealietei M. Damankos ir užėmė II v. Paulius Klevinas, atgavęs savo pernyktę formą, turnyre pralaimėjo tik Kanados vyrų klasės meisteriui Larry Lee ir laimėjo II v. Žaisdamas su Larry Lee, laimėjo I v. vyrų dvejetainį žaidimą.

Moterų krepšinio komanda sezoną pradėjo draugiškam rungtynėm su Dendibles. Laimėjo aušrietės 34:30. Daugiausia taškų iškovojo: S. Rano-nytė 13, R. Radžiūnaitė 7 ir D. Kli-maitė 6. Komandos vadovas Albinas Puteis džiaugiasi komandos padė-jimu ir tikisi sėkmingo sezono.

Valdybos posėdis aptarti artėjan-čiam parengimui ir krepšinio turny-riui įvyks lapkričio 14, trečiadienį, 7 val. vakaro.

Draugiškom rungtynėm pakviestas Hamiltono Kovo jauniai A ir B komandos. Rungtynės įvyks po pamal-dų Priskėlimo salėje lapkričio 11, sekmadienį.

SAUDYMO VARŽYBOS

Baltiečių saudybos varžybose rug-sėjo 16 d. Hamiltono lietuvių šau-dykloje vyko arši kova dėl pirmos vietos tarp latvių ir lietuvių koman-dų. Po pakartotinių rungtynių latviai užėmė pirmą vietą, lietuviai liko an-troji, estai — trečioji. Kiekviena tau-tybė turėjo po penkis šaulius. Ge-riais baltiečių trejetukais: latviai — Muskots su 96 iš 100 galimų, Zelnis 96, Krauklins 91; lietuviai — V. Sli-zyš 96, A. Prialgas 93, R. Svi-las 88; estai — Kuvis 88, Viskinen 75, P. Cruck 71. H. L. Z. ir M. Klubo "Giedraitis" valdyba

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vas dirbtų už naują minimalų atlyginimą, šeimos metinės pajamos būtų tik \$4,160. Naujasis įstatymas privers darbdavius atostogoms duoti 4% darbinin-ko pajamų jau pirmaisiais dar-bu metais. Tai reiškia dviejų sa-vaikių apmokamas atostogas vie-toj ligšiolinės vienos savaitės. Darbdaviai taipgi įpareigojami visiemis savo darbininkams atsi-lyginti už nedarbams pagrindi-nes šventes. Viršvalandžiai bus mokami po 44 darbo valandų savaitėje. Lig šiol riba viršva-landžiams buvo 48 darbo valan-dos.

Arabų kraštų naftos tiekimo suvaržymai ir Venecuelos pas-kebtas naftos pabranginimas 58% gali gerokai padidinti naftos gaminių kainas Kanadoje. Energijos išteklį ministras D. Macdonald jau leido naftos bendrovėms Kvebeke ir kitose rytinės Kanados provincijose padidinti galiono benzino ir na-mų šildymui vartojamos alyvos kainą dviem centais. Toks pat dviejų centų alyvos pabrangini-mas įvedamas centrinėje Onta-rio dalyje ir Britų Kolumbijoje. Benzino kainos Ontario provin-cijoje ir vakarinės Kanados provincijose užšaldomos iki 1974 m. sausio 31 d. Sios pro-vincijos nafta gauna iš Alber-to. Kanadiškos naftos bendro-vės už kainų užšaldymą bus atsilyginta mūto padidinimu ir JAV eksportuojamai Albertos naftai. Spalio mėnesį kiekvienai eksportuojamai statinei naftos uždėtas \$0.40 mūtas dabar bus padidintas iki \$1.90. Nors oficia-liai skelbiama, kad šiuo mūtu siekiama sulyginti kanadiškos naftos kainas su pasaulinės rin-kos kainomis, iš tikrųjų tas pa-branginimas bus atliktas tik amerikiečių sąskaiton, kurie jau yra pasiūsiusieji prieš \$0.40 mūta. Labai galimas dalykas, dėl statinei naftos taikomo \$1.90 mūto bus susilaukta reakcijos iš Vašingtono ir panašaus atsi-lyginimo. Arabų kraštų atstovai Jungtinėse Tautose painforma-vo Kanadą, kad jie jos nelaiko neutralia valstybe savo konflik-te su Izraeliu. Atrodo, čia daug prisidėjo premjero P. E. Tru-deau, konservatorių vado R. Stanfieldo ir NDP socialistų žy-dų kilmės vado D. Lewis vieši pareiškimai federaciniame par-lamente, simpatijas rodę Izrae-liui.

Jungtinių Tautų generalinis sekr. K. Waldheimas buvo pakviestas Kanadą dalyvauti paliaubų priežiūros komisijoje Arti-muosiuose Rytuose, jos karius patikėdamas administracines ry-

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, lapkričio 11, įvyks šie susirinkimai:

Jaun. mergaičių ir berniukų — 2 v. Mergaitės ir berniukai renkasi L. Vaikų Namuose, išskyrus Algio Stan-kaus būrelį, kuris renkasi ateitinin-kų kambaryje.

Vyr. moksleivių susirinkimas įvyks 4.30 v. ateitininkų kambaryje.

Visi prašomi atnešti už žygį su-rinktus pinigus (jaunučiai ir vyres-nieji).

Studentų susirinkimas — 7 v. ateitininkų kambaryje. Studentai yra nutarę, kad kiekvieną susirinkimą paruoš atskiras asmuo. Šį susirinki-mą ruošia Rasa Bukšaitytė.

Moksleiviams rekolokacijos įvyks lapkričio 30 — gruodžio 2 d. augus-tinijonų vienuolyne King City.

Tėvų komitetas dėkoja už laimi-kius Havajų vakaro loterijai. Nuo-širdi padėka Margio vaistinei už pi-niginę, p. Budriams už 5 plokšteles, p. Padolskieni už saldinių dėžę, p. Kuprevičienei ir p. Girdauskieni už pyragus (napoleoną), p. Vaitonienei už staltiesę, p. Juzukoniui už stipraus gėrimo bonką, p. Puteriui už \$10 auką ir p. Danaičiams už nemokamą išspausdinimą bilietų.

Sendraugiai, studentai ir vyr. moksleiviai yra gavo Federacijos va-do rinkimų balsavimo vokus. Visi prašomi kiek galima greičiau vokus balsavimo vokus grąžinti rinkimų ko-misijai. Federacijos vado pareigoms kandidatas yra dr. P. Kisieličius.

Skautų veikla

● Lapkričio 3 d. Lietuvių Namuo-se "Satrijos" tuntu sueigoje v.s. O. Gailiūnaitė kalbėjo apie LSS įsikū-rimą. Sueigai vadovavo J. Kobelsky-tė. Skautės įžodį davė L. Skėmaitė. Iš jaun. skaučių į skautes pakelto L. Radzevičiūtė, V. Sernaitė, V. Gar-baliauskaitė; į jūrų skautes — R. To-raitytė. Sveikiname įstojusias į skaučių eiles S. Burokaitę, S. Zen-kevičiūtę; į jūr. skautes — R. Trin-kaite.

● "Satrijos" ir "Rambynų" tuntu tėvų komiteto rengiamas bazaras ir šokiai — lapkričio 17 d. Paskutinis laimikių surinkimas skautų būkle bus sekmadienį, lapkričio 11, po visų pa-maldų. Pasitenkime praturtinti ba-zarą. Pobūvio metu programą atliks sktn. Stepo Kairio muzikinis vienie-tas ir Mirgos skaučių dr-vės daini-ninkės.

● Skautų-akademikų sueiga šau-kiama lapkričio 22, ketvirtadienį, 7.30 v.v., skautų būkle. Studentai, kurie norėtų įstoti į skautų korpora-ciją "Vytiš", prašomi atvykti.

● Dail. A. Tamošaitienės audimo kursų rytinės pamokos — 9.45 v., o vakarinės — 7.30 v. skautų būkle.

● Vėlinių progą lapkričio 4 d. ka-pinių lankymo metu "Satrijos" tun-to skautės uždegė skautiškas sim-boliais papuoštas žvakutes ant miru-sių sesių-brolių kapų.

● Mindaugo dr-vės sueiga — lap-kričio 12 d., 7 v.v., L. Namuose.

● Lapkričio 3 d. Romuvoje tal-ko būdu buvo sutaisyti virtuvės stogas. Nuoširdus ačiū inž. L. Garbaliuskui ir inž. A. Kalendrai už projektą, su-planavimą, medžiagos pristatymą ir projekto įvykdymą. Laimai Butėnie-nei už paruoštus ir atsistigus pietus, D. Garbaliuskieni — už šeimini-kavimą, K. Asevičiui, K. Batūrai, P. Butėnui, A. Dilkiui, B. Kišoniui ir I. Krasauskui — už talką. Šiuo baigmę vasaros sezoną, bet rūpestiai nepa-sibaigę — kiekvieną pastatą reikia prižiūrėti ir taisyti. Laukiame aukų.

A. Grybas, Romuvos k-to pirm. C. S.

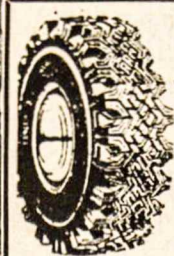
rus tuos, kurie studijuoja teolo-giją. Metinė maksimali \$2,250 stipendija padidinama iki \$3-500. Studentai stipendijų prašy-mus turi įteikti iki š.m. gruodžio 1 d., jeigu jie stipendijas nori gauti nuo 1974 m. gegužės ar rugsėjo ir nuo 1975 m. sausio. Siemietinis stojančiųjų į Onta-rio universitetus studentų skai-čius padidėjo 3% ir pasiekė 138.245. Šis padidėjimas pa-lengvins universitetams jų fi-nansinę būklę, nes bus gauta daugiau mokslapiginių. Per-nykščiais akademiniams metais naujųjų studentų skaičius buvo pakilęs tik 1,5%.

A+A

Natalijai Patašienei

mirus Lietuvoje, sūnams: kunigui JONUI, ANTA-NUI su šeima ir žentui L. VALIUKUI liūdesio valandoje reiškime gilią užuojautą —

E. A. Kuraičiai

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai

459 Roncesvalles Ave.

Tel. LE 4-6602

Didelis pasirinkimas. Urmo kainos. FIRESTONE, B.F. GOODRICH, UNIROYAL, GOOD YEAR ir kt. Įvairių rūšių žieminės ir kitokios automobilių padangos. Padangų taisymas ir vulkanizacija. Atidaryta nuo 8.30 v.r. iki 7 v.v. Seštadieniais iki 2 v.p.p.

W. G. DRESHER — Real Estate Broker —

— Visų rūšių apdrauda —

233-3334 Walter Drešeris 233-4446

214 Lloyd Manor Rd., Islington, Ont. M9B 6A3

8 psl. • Tėviškes Ziburiai • 1973. XI. 8 — Nr. 45 (1240)

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BLOOR — ALHAMBRA, 3 butų atskiras mūrinis namas su atskirais įėjimais, 3 prausyklos, 3 virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, 2 at-skiri sklypai, dvigubas garažas, apie \$25,000 įmokėti ir viena atvira skola; visai netoli Lietuvių Namų.

JANE — BLOOR, 12 kambarių, 3 miegamųjų, dvibutis (duplex), 4 už-baigti kambariai rūšyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor; galima greitai užimti. Apie \$20,000 įmokėti.

INDIAN RD. — BLOOR, 10-ties kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, 3 naujos modernios virtuvės, 4 visai modernios prausyklos, už-baigtas kambarys rūšyje, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie \$30,000 įmokėti.

SIX MILE LAKE, didžiulis 6 kambarių 1½ metų senumo vasarnamis su visais baldais, židyns, dvigubas sklypas. Prašoma kaina \$18,000. Port Severn apylinkėje.

NEW TORONTO, vos keliolikos metų senumo tributis, didžiulis sklypas, apie \$15,000 įmokėti ir viena atvira skola balansui.

Al. GARBENIS

Pr. KERBERIS

Namų tel. HU 9-1543

Namų tel. LE 5-1584

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus

7¼% už taupymo s-tas

8% už 1 m. term. dep.

8½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8% už mortgičius

Kapitalas — septyni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

● Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. ●

R. Stasiulis

Tel. 249-7691

Namų — 241-5181

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megzlinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

● Sąžiningas patarnavimas. ●

● Parūpiname mortgičius

perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę bet kuriame rajone.

● A. BLIUDZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459;

1082 Bloor St. W., Toronto 4, Ontario 233-5996

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

— TV-HIFI —

Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Priemonės kainos.

1613 DUNDAS Street West

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANESTŲ

KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIŲ KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS

DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO STOTI)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

(SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH II 27 kelias)

HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

DANISH CUSTOM FURNITURE

TORONTONT

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Anapilio sodybos atidarymo iškilmės praėjo pakilioje dvasioje. Visi šie buvo galima pasiekti labai gausių talkininkų ir talkininkų dėka, kurie įdėjo daug pastangų ir darbo. Visiems jiems nuosirdi padėka ir pagarba.

— Anapilio sodybai aukoję \$500: dr. A. Lingytė; \$300: S. E. Azubaliai; po \$200: V. A. Kvedarai, J. M. Maziliauskai ir J. J. Nacevičiai; po \$100: A. O. Jakimavičiai, J. K. Ruzgail, J. Dobrowski ir N. N. Visiems geradariams nuosirdi padėka. Atidarymo proga gauta naujų aukų. Jos bus paskelbtos vėliau.

— Anapilio naujajame pastate nuo šio sekmadienio pradėdamos pamaldos sekmadieniais 11 v.

— Pradėjus sekmadieniais vienerias Mišias Anapily, parapijos bažnyčioje vėlyvosios 12 v. pamaldos nutraukiamos. Tuo būdu šį sekmadienį 12 val. pamaldos bus paskutinį kartą.

— Praėjusį pirmadienį lietuvių kapinėse Mississauga palaidotas a. a. kun. Petras Totoraitis. Velionies seseriai ir broliui bei jų šeimoms, gyvenantiems Toronte, gili užuojauta.

— Vėlinių vakare pamaldų metu solo giedojo sol. Gina Capkauskienė ir sol. V. Verikaitis, vargonai palydint muz. J. Govėdai.

— Tikybos pamokos vaikams, ateinančių pavasarį besiruošiantiems pirmajai Komunijai, prasideda šį sekmadienį po 10 v. pamaldų.

— Pamaldos: šį penktadienį, 7.30 v. r., už a. a. Česlovą Kazlauską; šį šeštadienį, 7.30 v. r. už a. a. Gružinskienę, 8 v. r. už Juozą Visockį, 9 v. r. už a. a. Bronių Steponaitį, Sekmadienį: 10 v. r. už a. a. Mariją ir J. Skaržinskus, 11 v. r. už a. a. Sofiją Mikulavičienę ir 12 v. r. už Perminų ir Butkevičių mirusius.

— Sutuokta: Sigitas V. Zadurskis ir Irena M. Tačlauskaitė.

Dail. A. Petrikonio paveikslų paroda buvo atidaryta lapkričio 3 d. Prisikėlimo Parodų salėje. Susirinkus gana gausiems meno mėgėjams atidaromajį žodį tarė parodos rengėjas dailininko bičiulis Aug. Kuolas. Su dailininko A. Petrikonio kūryba supažindino ilgesniu žodžiu dail. Daigys. Įremitų ir neįremitų paveikslų buvo iškabinta arti 100. Kadangi kainos buvo prielaimos, daug paveikslų lankytojai nupirko. Vieną savo kūrinių dailininkas padovanojo "T2" spaudos loterijai. Parodos lankytojai, pasigėrę dailininko paveikslais, daugiausia gamtovaizdžiais, vaizdiniais rengėjų paruošta kava ir pyragaičiais. Vėliau numatyta dail. A. Petrikonio paroda ir Montrealyje.

Toronto universitete gilines studijas Andrius Bielskis iš okupuotos Lietuvos grįžo į savo gimtąjį kraštą. Jis yra elektronikos inžinierius iš Klaipėdos. Savo studijų metu turėjo progos aplankyti Kanados vakarus ir JAV-bes.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ĮVAIRIŲ RETŲ PREKIŲ KRAUTUVĖ (boutique) įieško lietuviškų dirbinių bei rankų darbo drabužių pardavimui. Skambinti Mrs. Irene, tel. HO1-8610.

MOKYTOJŲ SEIMAI vakariniame Toronto rajone reikalinga moteris prižiūrėti 6 mėnesių mergaitę darbo dienomis nuo 1974 m. sausio mėnesio. Tel. 231-0779.

JIESKOMA suaugusi ir subrendusi moteris, kuri mėgtų vaikų, įvairiems namų ruošos darbams, kartu gyvenant. Tel. 239-8830.

ISNUOMOJAMAS su baldais kambarys ir virtuvė material arba vedusį porai. Tel. LE4-8056.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkraus-tymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, statant naujus namus, parūpinant mirtigalius ir darant įrengimus. Tel. 579-0309. KAZYS CIBAS, Oshawa, Ont.

BARONESSA Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durrie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prielaimos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Šv. Jono Kr. parapiją Anapilio Kultūros Centro atidarymo proga.

— Nuosirdi užuojauta Antanui Bumbuliui, tragiškai žuvus Lietuvoje broliui Juozui. Taip pat nuosirdžiai užjaučiame Alfonsą Totoraitį ir Marcelę Liegienę, mirus jų broliui kunigui Petriui.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 8 v. už Aleksandrą Kasperavičių, užpr. V. Slapsienės ir bičiulių; 8.30 v. — už Pranciškų Valaitį, užpr. p. Bloženės; 9.20 v. — už Salomėją Butkienę, užpr. B. Dicevičienės; sekmadienį, 8 v. už Antaniną Račiukaitienę, užpr. Vikt. Račiukaitį; 9 v. — už Vėlinių novenos dalyvius; 10 v. — už Gotlibą ir Mariją, užpr. J. Hirsch; 11.15 v. — už Juozą Šiminkavičių, užpr. B. P. Saplių, 12.30 — latvių Mišios.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos lankantiems valdies mokyklas — L. Vaikų namuose po 10 v. Mišius.

— Uždaros rekolekcijos moterims bus lapkričio 23-25 d.d. Port Credit Renewal Centre; jas ves kun. L. Zarembe, SJ. Registruoti pas L. Imbrasienę tel. 769-1253.

— Lapkričio 5 d. iš mūsų parapijos bažnyčios palaidotas kun. Petras Totoraitis.

Lietuvių Namų žinios

— Šeštadienį, lapkričio 10 d., 7 v.v., įvyks LN atidarymo balius. Rengėjų komisija dirba sušilusi, kad balius kuo geriausiai pasiektų. Vėrėjos norėtų žinoti dalyvių skaičių, kad galėtų visiems paruošti skanią vakarienę. Dėlto rengėjai prašo visus, dar neįsijungiusius pakvietimu, tuojau juos įsigyti "Paramoje", Lietuvių Namuose ir pas rengėjus.

— Lapkričio 1 d., 7-9 v.v., įvyko stalo teniso pratybos. Jaunus stalo teniso žaidėjų treniravo garsus stalo teniso treneris J. Nešukaitis. Treniruotės LN vyksta kiekvieną ketvirtadienį 7-9 v.v.

— LN lėšų telkimo vajuos komitetas praneša, kad praėjusią savaitę paskolos laktų po \$1000 nupirko: dr. Antanas Pacevičius, Jonas Rinkavičius, Jonas Vaitkus ir Vladas Ješkus-Ješkevičius; už \$200 — Jonas Jakavičius.

— Nario įnašus įmokėjo po \$200: E. ir J.; po \$100: Jonas Jakavičius, Vladas Bendorius, Vladas Pyragius, Anicetas Lukošius, Kazys Juzumas, Malvina Juzumas, Elena Ješkus-Ješkevičius ir A. ir T. Valia. Nario įnašus iki \$100 padidino: Anelė Kulnienė \$75, T. Stanulis \$75 ir Marija Kriščiūnienė \$50. Jaunų narių į LN šią savaitę įstojo: Donata Pažerūnas, Dalia Pažerūnas ir Dovydas Genys. Visi trys įmokėjo nario įnašus. V-ba

A. Tamošaitienės dailės paroda įvyks lapkričio 10 — 18 d.d. Prisikėlimo Parodų salėje. Atidarymas — lapkričio 10, šeštadienį, 4 v.p.p. Visi kviečiami dalyvauti. Paroda bus atdara kiekvieną vakarą 7-9 v. o šeštadienį, lapkričio 17, nuo 11 v. r. iki 10 v.v. Taip pat prašome visus besidomincius audimu dalyvauti dail. A. Tamošaičio paskaitoje apie audimo meną Parodų salėje lapkričio 9, penktadienį, 7 v. vak. Į A. Tamošaitienės parodas atidarymą pakviesti ir kiti tautaičiai.

VI. Pūtvio 100-jo gimtadienio minėjimas įvyks lapkričio 11, sekmadienį, Šv. Jono Kr. parapijos salėje po 11 v. pamaldų. Minėjamą rengia Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Pakviestas dalyvauti gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinai. Bus trumpa paskaita. Meninė programą atliks sktn. S. Kairio muzikinis vienetas, vadovaujamas p. Kalinausko. Kviečiame Toronto višauėms dalyvauti. Šauliams ir šaulėms dalyvavimas būtinas. Po minėjimo visi bus pavašinti kavute. Valdyba

Dail. Adomo Galdiko kūrybos paroda rengiama Toronte gruodžio 15 ir 16 d. Prisikėlimo Parodų salėje. Parodą globoja N. Pr. Marijos seserys. Tuo būdu sudaroma galimybė torontiečiams įsigyti mūsų žymaus dailininko kūrinių (aliejaus ir temperos tapyba). Informaciniais klausimais kreiptis į N. Kulpa-vičienę tel. 767-5278.

KLK Moterų Draugijos Šv. Jono Kr. parapijos skyrius rengia vartotų drabužių išpardavimą lapkričio 17, šeštadienį, nuo 9 v. ryto iki vakaro. Turintieji dar tinkamus nešioti drabužius prašomi pataupyti ir lapkričio 11 d. atnešti juos į parapijos salę. Valdyba

Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 18, sekmadienį, 4 v. p. p., Prisikėlimo par. salėje. Jį rengia KLB Toronto apyl. valdyba kartu su karinėmis organizacijomis kūr. savanorių ir šaulių. Programai atlikti iš Londono pakviestas "Baltijos" ansamblis, Toronto "Varpas". Paskaita — S. Setkas iš St. Catharines.

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos — PLI AS Toronto skyriaus visuotinis

VISI IŠ VISUR / IŠKILMINGA TORONTO

Lietuvių Namu atidarymas-baliu

lapkričio 10, šeštadienį, 7 val. vakaro,

Lietuvių Namų salėje, 1573 Bloor St. W.

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

Stalai numeruoti — prašome rezervuoti vietas iš anksto: Lietuvių Namuose tel. 533-9030, "Paramoj" 532-8723, Margio vaistinėje 535-1944

PROGRAMA:
sveikinimai,
vakarienė su vynu,
orkestras
"Muzika",
šokiai, bufetas

Įėjimas — \$12.50, pensininkams ir moksleiviams — \$10

Tautybių teatrų festivalyje

Hamiltono "AUKURAS" vaidins J. Marcinkevičiaus

veikalą "MINDAUGAS" anglų kalba

lapkričio 12, pirmadienį, 8 v. vakaro,

St. Lawrence Centre, Town Hall, 27 Front Street East, Toronto

Bilietai — \$4.50, \$3.50, \$2.50. Gaunami prie įėjimo.

Kviečiami visi — lietuviai ir nelietuviai! Rengėjai

TORONTO "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 17, šeštadienį,

Prisikėlimo parapijos salėse rengia TRADICINIUS

BAZARA

ĮEJIMAS Į ŠOKIUS: suaugusiems — \$2.50, studentams — \$1.00

šokius-

Bazaro pradžia — 12 v., šokių — 7 v.v.

- Bufetas veiks nuo 12 valandos
- Bus šiltų valgių ir įvairių gėrimų
- Programą atliks Stepo Kairio muzikinis vienetas
- Šokiam gros Al. Dimskio orkestras

Skautų tėvų komitetas

NEKALTAI PRADĖTOSIOS MARIJOS SESERŲ

25 metų

veiklos Toronte

koncertas-vakariene

lapkričio 25, sekmadienį, 5 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje Toronte

- Paskaita — "Vienulių vaidmuo modernioje pasaulyje" — kun. dr. Antanas Paškus
- Koncertas — solistė Audronė Šimonaitytė, akompaniatorius — J. Govėdas

Rengia Nek. Pr. Marijos Seserų Rėmėjų Būrelis. Visi maloniai kviečiami dalyvauti!

AUKA: \$8 asmeniui (\$15 porai), studentams ir pensininkams — \$5. Bilietai gaunami Lietuvių Vaikų Namuose tel. 534-5773 ir abiejose lietuvių parapijose.

susirinkimas įvyks lapkričio 23, penktadienį, 8 v.v., Lietuvių Namų posėdžių salėje.

Amerikos ir Kanados tautinių šokių mokytojų suvažiavimas įvyks Čikagoje lapkričio 23-24 d.d. Bus išrinkta nauja vadovybė, aptartas V tautinių šokių šventės repertuaras ir kiti reikalai. Visi tautinių šokių mokytojai kviečiami suvažiavime dalyvauti. Kurie dar neužsiregistravę, prašomi nedelsiant registruotis pas Ireną Šilingienę, 7222 S. Whipple Ave, Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. 312-HE4-8444. Tautinių Šokių Institutas

Vyčio sporto klubas ir VI. Pūtvio šaulių kuopa rengia šokių vakarą lapkričio 24, šeštadienį, Liet. Namuose. Pelnas skiriamas sportuojančiam jaunimui paremti.

Sporto klubo "Aušra" metinis parengimas-šokiai su programa įvyks gruodžio 1 d. Prisikėlimo auditorijoje. Tą patį savaitgalį numatomas ir vyrų ir jaunųjų krepšinio turnyras.

A. a. kun. Petras Totoraitis, miręs Newark, N.J., palaidotas lapkričio 5 d. lietuvių kapinėse Mississauga, Ont., prie Toronto, kur gyvena jo giminės. Laidotuvių pamaldas Prisikėlimo šventovėje laikė vysk. V. Brizgys ir šie kunigai: mons. J. Tadaraukas, Ant. Sabas, St. Kulbis, SJ, Aug. Simanavičius, OFM, J. Staškus, J. Marčiulionis. Pamaldose ir kapinėse dalyvavo gana gausus būrys tautiečių. Giedėjo sol. V. Verikaitis.

Gana punktualiai prasidėjo pirmojo Anapilio sodybos pa-

Lapkričio 10, šeštadienį,

4 valandą po pietų,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS PARODŲ SALEJE —

A. Tamošaitienės

DAILĖS PARODOS atidarymas

Parodą atidarys dr. I. Gražytė-Maziliauskienė.

Lapkričio 9 d., 7 v.v., toje pačioje salėje

dail. A. TAMOŠAITIS rodyš skaidres ir skaitys viešą paskaitą "Kilimų dailė įvairiose tautose".

Visi kviečiami dalyvauti.

RENGĖJOS

Iškilmų diena Anapilyje

Lapkričio 4 d. Anapilio sodyboje įvyko dvigubos iškilmės — 3 v. p.p. kapinių lankymas su pamaldomis, o 5 v. p. p. — Anapilio sodybos didžiojo pastato atidarymas. Pamaldas laikė vyskupas V. Brizgys, mons. J. Tadaraukas ir kun. St. Kulbis, SJ. Pamoksą pasakė taip pat vysk. V. Brizgys. Nors oras buvo vėsus, tačiau pamaldose dalyvavo gausus būrys tautiečių. Giedėjo sol. V. Verikaitis.

Gana punktualiai prasidėjo pirmojo Anapilio sodybos pa-

stato atidarymo iškilmės, kurių boje įvyko dvigubos iškilmės — 3 v. p.p. kapinių lankymas su pamaldomis, o 5 v. p. p. — Anapilio sodybos didžiojo pastato atidarymas. Pamaldas laikė vyskupas V. Brizgys, mons. J. Tadaraukas ir kun. St. Kulbis, SJ.

Įvadinę kalbą pasakė Anapilio sodybos korporacijos pirm. A. Rinkūnas. Jis suglaustai nupasakojo šio kultūrinio centro ir aplamai viso Anapilio komplekso užmojų — būti religine ir tautine tvirtove, kuri galėtų išlikti lietuvių rankose ir ateityje pagelbėti Lietuvai. Tam tikslui ir (Nukelta į 9 psl.)

MONTREALQUE

Aušros Vartų par. žinios

— N. Pr. Marijos seserų veiklos sukaktis Montrealyje — gruodžio 1.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$240.35.

— Sv. Onos Dr.-jos susirinkimas — lapkričio 11 d. po 11 val. pamaldų salėje.

— Lietuvoje spalio 2 d. mirė Jono Kardoelio brolis Petras. Pamaldos už jo vėlę — lapkričio 9 d., 8 v.v.

— Įspūdingas buvo Vėlinių vakaras. Mišių metu giedojų parapijos choras. Seserys Lukoševičiūtės ir Kličiūtė atliko dvi giesmes, o poetas Henrikas Nagys giliai išmąstytame žodyje išryškino mintį, kad mirtis yra galutinis savęs atidavimas ir per-

davimas amžinybei. Pabaigoje choras sugiedojo "Liberą", o visi susirinkusieji — "Viešpaties Angelas".

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atsteigimo 55 metų sukakties minėjimas rengiamas gruodžio mėn. 2 d. Minėjimas pradėdamos 11 v. pamaldomis Aušros Vartų parapijos šventovėje ir po pamaldų — tiesiamas parapijos salėje. Tai progai kalbą pasakys dr. P. Lukoševičius. Po 10 ir 11 v. pamaldų, prie įėjimo šventovės, bus renkamos aukos Lietuvos karo invalidams. A.

TORONTO, ONTARIO

Vysk. V. Brizgys praėjusį sekmadienį atlaikė pamaldas lietuvių kapinėse, pasakė pamoksą, dalyvavo Anapilio atidarymo iškilmėje, o sekančią dieną atnavašo gedulo Mišias a.a. kun. P. Totoraičio laidotuvių ir aplankė Toronto arkivyskupą Ph. Pock. Su juo ir jo kancleriu tarėsi lietuvių sielovados reikais.

VLIKO seimas įvyks Toronte gruodžio 1-2 dienomis Lietuvių Namuose. Techniškai jo reikais rūpinasi KLB krašto valdyba, talkinama apylinkės valdybos. Apie VLIKO veiklą kalbės jo pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, vicepirmininkai K. J. Valaitis ir A. Vakselis. Apie Tautos Fondą kalbės jo pirmininkas prelatas J. Balkūnas ir Kanados atstovybės pirmininkas A. Kuolas. Lietuvos rusifikaciją gylindens "Draugo" redaktorius B. Kvilyks, žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje — dr. K. Karvelis, Rytprūsių ateities problemą — prof. M. Brakas. Apie VLIKą Lietuvos pogrindyje (minint jo 30 metų sukaktį) per vakariene kalbės vicepirmininkas J. Audėnas.

Tautybių teatrų festivalyje pirmą kartą dalyvauja ir lietuviai. Hamiltono "Aukuras", vadovaujamas režisores E. Kudabienės, anglų kalba vaidins J. Marcinkevičiaus eilinią dramą "Mindaugas", lapkričio 12, pirmadienį, 8 v. v., St. Lawrence Centre, Town Hall, 27 Front Street East. Svarbu, kad ypaci Toronto lietuviai dalyvautų šiam spektaklyje ir atsivestų savo draugus kanadiečius, mėgstantčius teatrą. Aktorių daugumą sudaro čiagimis jaunimas. Reikėtų įvertinti jų pastangas.

Laisvojo pasaulio ukrainiečių kongresas įvyko lapkričio 1-4 d. d. Dalyvavo apie 1200 atstovų iš daugelio šalių. Programa buvo labai plataus masto. Centrinė diena buvo sekmadienis. Kalbas pasakė žymūs veikėjai, jų tarpe ir J. G. Diefenbakeris, kuris paminėjo ir Baltijos kraštus. Visi reikalavo laisvės Ukrainai. Lietuviams atstovavo gen. konsulas dr. J. Zmuidzinai ir KLB pirm. inž. E. Čuplinskai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės teismas pasiskirstė pareigoms: pirmininkas — Antanas Rinkūnas, sekretorius — Balys Sakalas, nariai — E. Sudikas, kun. A. Žilinskis ir A. Kuolas. Teismo adresas: 53 Burrows Ave., Islington, Ont., Canada.

Išvykusių į Vėlinių pamaldas p. Tamulaičių namą įsibrovė piktadariai ir išsinešė keletą vertingų dalykų.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilijų, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmeninės	9.0%
Taupomasis s-tas	6.5%	Nekiln. turto	9.0%
Term. ind. 1 m.	7.5%	Čekių kreditas	9.0%
Term. ind. 2 m.	8.0%	Investicijos nuo 9.5% iki 12%	
Term. ind. 3 m.	8.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.